

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja:
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK POPULARNY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480**—, z odnośzeniem do domu **M 520**—, Zamieszcowo **M 540**—, Zagranicą **640**—.

Nr. 354.

Kraków, piątek 30. grudnia 1921 r.

Rok IV.

Moskwa--Londyn--Warszawa.

Kraków, 29 grudnia.

(+) W pierwszych dniach 1922 roku zjawia się w Londynie goście z dalekich stron. Oto na zaproszenie Lloyda George'a i Brianda udają się z Moskwy nad Tamizę komisarze sowiecy Cziczernin i Litwinow.

Podróż to niezwykle ważna i charakterystyczna. Waga podróży tkwi przedewszystkiem w fakcie obustronnego pogodzenia się z myślą, że na uwzględnienie zasługują nie tylko teoria i względy polityczne, ale że prawo to ma przede wszystkim — samo życie.

Zycie domaga się odbudowy zniszczonego wojną świata. Do odbudowy tej potrzebna jest Rosya, jako producent i konsument. Odbierzmy a zymne przestrzenie, na jakich rozłożone jest b. imperyum carskie, jego bogactwa naturalne, a z drugiej strony nieograniczona wprost zdolność wchłaniania zagranicznych wytworów przemysłowych — wszystko to sprawia, że dalsze pozostawianie wschodniego kolosa poza nawiasem gospodarczego współdziałania odbija się ujemnie na bilansie płatniczym i stosunkach społecznych każdego niemal państwa z osobna.

Równocześnie jednak jest izolacja Rosyi najbardziej dla niej samej. Bez narzędzi rolniczych najurodzajniejsza rola nie wyda plonów. Rosya w sobie wytwarza znakomicie mało tych narzędzi i nie wytworzy ich w dostatecznej mierze, nawet gdyby zniknęły hamulce, nałożone na produkcję przez sowiecki ustroj państwowy. Bez linii kolejowych, wagonów i lokomotyw nie dostanie się zboże z bardziej odległych wsi do miast, z okolic, obfitujących w plody rolne, do gubernii, nawiedzonych głodem. A z produkcją w dziedzinie kolejnictwa ma się w Rosyi rzecz całkiem tak samo, jak z narzędziami rolniczymi; pomóżdź zdolna jedynie zagranica. Przykładów można by mnożyć tysiące; wszędzie — obok przy czyn ustrojowych — spotkamy się z izolacją, jako głównym źródłem obecnej katastrofy rosyjskiej, katastrofy tak potwornej, że lud spichlerza Europy wyciąga zebraczą dłoń — po obcy chleb.

Próba wznowienia stosunków między Zachodem a Rosją jest zwycięstwem życia, a nie doktryny bolszewickiej, choć tak próbują rzecz przedstawić w Moskwie. Co więcej: **antecedencje i samo miejsce** narad w tej sprawie — wskazują na **kłeskę ideową**, na zupełne załamanie się **systemu społecznego** sowieców.

Koncesje dla kapitalistów zagranicznych, warunkowe uznanie długów zewnętrznych, ciągłe oferty, to pod adresem kół przemysłowych Anglii, to Ameryki, to znowu Niemiec — nie pozostawiały dawno wątpliwości, że władcy Kremlu zdecydowali się ustąpić z „pryncyp. lnego” stanowiska, że nie mogą już przestrzegać „czystości” komunistycznego programu. Jednocześnie powrót do wolnego handlu, ustępstwa na rzecz indywidualnej gospodarki rolnej, dawały pewność, że bolszewicy widzą i na wewnątrz bankructwo swej doktryny, że chcą już utrzymać **nie program**, ale tylko **samą władzę**. Może ludzka się nadzieja, że z czasem uda im się „wychować” społeczeństwo rosyjskie i świat cały do bolszewizmu, ale narazie kapitulują ideowo na całej linii.

Nie do moskiewskiej Mekki jadą po nową prawdę przedstawiciele „zgnitego” Zachodu, ale „ludowi” komisarze **czerwonej Rosyi** udają się do Londynu, „**arcys. Olicy kapitalizmu i burżuazji**”. Jadą targować się o warunki, na których o słabiona przez nich Rosya przyjęta będzie do wielkiego grona narodów, wpleciona w światowy krąg interesów.

W społeczeństwie naszym panuje zupełna dezorganizacja odnośnie do ewentualnych skutków przyszłej konferencji londyńskiej. Często słychać obawę, że dopuszczenie Rosyi do wspólnego stołu — będzie dla nas niesłychanie szkodziwe.

W październiku wydrukowaliśmy 20- w grudniu tylko 6 miliardów marek.

Kraków, 29 grudnia.

Minister skarbu Michalski podczas swojego wczorajszego pobytu w Krakowie, na posiedzeniu w Izbie handlowej stwierdził, że **maszyna drukująca nasze banknoty markowe w ostatnim miesiącu wybitnie zwolniła tempo**. Podczas gdy jeszcze w październiku P. K. K. P. wydrukowała marek polskich za 20 miliardów — w grudniu nie osiągnęliśmy nawet jednej trzeciej części tej sumy: do 15 grudnia wydrukowano ban-

knotów tylko za 3 miliardy, do końca grudnia będzie wydrukowane 5 do 6 miliardów. Jest to jeden z widocznych, namacalnych niemal dowodów poprawienia się naszej sytuacji finansowej w ogóle i stanu naszego skarbu w szczególności.

Bliższe szczegóły, odnoszące się do pobytu min. Michalskiego w Krakowie podajemy wewnątrz numeru.

Przygotowania do ściągania daniny

Urzednicy z Małopolski do Kongresówki.

Kraków, 29 grudnia.

Jak się dowiadujemy, ministerstwo skarbu z polecenia min. Michalskiego czyni już wszelkie przygotowania do **energicznego ściągania daniny**, które rozpocznie się z końcem stycznia. W związku z tem, wycofywane są **słły fachowe z urzędów płatniczych** dyrekcji skarbu (wyplaty pensyj, jak o tem piszamy na innem miejscu, dokonywane będą nie indywidualnie) w Mało-

polisce; **słły te użyte zostaną prawdopodobnie w Kongresówce**, aby tamtejszym urzędem podatkowym ułatwić szybkie i dokładne ściąganie daniny. Jednocześnie jest to część ogólnego planu oszczędnościowego min. Michalskiego, zmierzającego do redukcji sił urzędniczych i możliwego uproszczenia funkcji w urzędach państwowych.

Pensye zamiast na Nowy Rok -- na 10 stycznia

Kraków, 29 grudnia.

Jak się dowiadujemy, dyrekcje szkół otrzymały od władz centralnych komunikat, **zapo-wiadający możliwość opóźnienia wypłaty pensyj na styczeń**. Znajduje się to w związku z postanowioną już zmianą systemu wyplat poborów państwowych z indywidualnego na zbiorowy, dokonywanych nie przez urzędy skarbowe, lecz przez dyrekcje zakładów naukowych. **Dyrekcya, otrzymawszy ogólną sumę poborów wszystkich funkcyjnaruszcy, sama będzie mu-**

siała dokonać wypłaty poszczególnym osobom, obliczyć przypadające dodatki itd.

Ponieważ **manipulacja ta**, dokonywana po raz pierwszy, **zajęć może czas dłuższy**, przeto należy liczyć się z możliwością **opóźnienia wyplat poszczególnym funkcyjnaruszcom o dni 10**. Z tego powodu wzmiankowany komunikat warszawskich władz centralnych apeluje do **patryotyzmu funkcyjnaruszcy**, prosząc ich o cierpliwość i przetrzymanie.

Nie sądzimy, by obawy te były słuszne. Cóż bowiem — w najlepszym dla Rosyi razie — mogą narady te przynieść? 1-o Uznanie rządu sowieców za rząd regularny (de iure et de facto). 2-o. Nawiazanie normalnego ruchu handlowego.

Jeśli idzie o pierwszą możliwość, to realizacja jej przyniesie Polsce tylko pożytek. Rzeczpospolita nasza uznała przecież już przed rokiem rząd sowieców, zawierając z nim traktat ryski. Nabomiasz traktatu tego — a więc i określonych tam granic wschodnich — nie sankcjonowały dotąd mocarstwa zachodnie, odmawiając sowiecom prawa do zawierania umów imieniem Rosyi i rezerwując szereg spornych terytoriów dla Rosyi przyszłej, odrodzonej. Uznanie sowieców za regularny rząd polepszyłoby więc **prawnie i faktycznie szanse zatwierdzenia granic ryskich przez koalicję**. Bo wszak sowiecy nie przez to stają się pełnoprawnym i pełno odpowiedzialnym rządem, że taki jego charakter przyjmą do wiadomości Anglia i Francya i nie dopiero w chwili, gdy to nastąpi, lecz raczej przeciwnie, ów krok mocarstw zachodnich oznacza stwierdzenie już istniejącego stanu rzeczy. Traktat, zawarty w Rydze przez sowiecy imieniem państwa rosyjskiego jest więc aktem woli Rosyi, prawnie zastąpionej i bezwzględnie obowiązującym. Koalicja nie może być „plus russe, que les Russes”, nie może zresztą — z chwilą uznania sowieców za rząd — kwestionować ich zasadniczych prerogatyw jako rządu, t. j. zawierania pokoju i umów o do granic wła-

snego państwa. Co się zaś tyczy **praktycznych następstw wzmocnienia sowieców przez uznanie w Londynie**, to przecież trudno pomyśleć, by one chciały zainaugurować swój byt na arenie międzynarodowej w równoprawnym charakterze — łamaniem pierwszej, legalnie zawartej międzynarodowej umowy.

Drugim możliwym wynikiem konferencji londyńskiej (nawiazanie normalnego ruchu handlowego) idzie **zasadniczo po linii interesów polskich**. Polska jest — jeśli nie jedyną — to w każdym razie najważniejszą drogą tranzytową do Rosyi i najbliższym terytoryalnie członem produkującego Zachodu. Handel światowy z Rosją musi więc wyjść na naszą korzyść, poprawić nasz byt gospodarczy.

Rozumie się, że w obu omawianych wyżej dziedzinach **dużo** (prawie wszystko) zależy będzie od istotnej naszej siły i sprawności Rosya może myśleć d. odwiecie w przyszłości, po definitywnem wzmocnieniu się — ale przestanie to czynić, gdy zobaczy, że jesteśmy organizmem krępkim i zwartym, z którym — niebezpiecznie zaczynać. Anglia, choćby najbardziej nam niechętna, pogodzi się z faktem wydatnego udziału Polski w handlowym „interesie rosyjskim”, gdy sami pracą naszą zajmujemy należne nam miejsce, gdy do wycisgu o opanowanie rynku wschodu, staniamiy wcześniej i z pełnią energii.

Narady w Londynie mogą rozpocząć dla Polski okres zadań trudnych, ale naprawdę wdzięcznych. Dreszcz oczekiwania jest uzasadniony — dreszcz niepokoju zbyt czyny.

Nie grzebać Polski!

Polacy dobrej woli przeciwko partynom. — Wolność, czy swawola?
Społeczeństwo ma głos. — Od słów do czynów.

Kraków, 29 grudnia.

(b) Na łamach prasy, tej przynajmniej jej części, która wśród zaciętych walk partyjnych nie dała się opętać ogólnemu zacieńczeniu, wielokrotnie już zwracano uwagę na głęboko sięgającą

„CHOROBY MORALNE”

Choroba w tej chwili trawi organizm społeczeństwa polskiego. W sposób spokojny i rzeczowy wskazywano na fatalne dla państwa konsekwencje, płynące z ciągłego

PODKOPYWANIA POWAGI PAŃSTWA

w osobach najwyższych dostojników i instytucji, oraz dalszego panowania w życiu publicznym

METODY KLAMSTW,

oszczerstw i inwektyw. Nie pomijając zwracania uwagi na ujemny wpływ takiego stanu rzeczy na opinię o nas zagranicą — i to w chwili, gdy opinia ta jest instrumentem pierwszorzędnej wagi — przestrzegano na łamach prasy przed doprowadzaniem naszego życia do

KOMPLETNEJ ANARCHII DUCHOWEJ

do zupełnego zaprzeczenia istoty państwowości.

Niedawno mieliśmy sposobność stwierdzenia objawów, świadczących o zapadaniu się w moralną przepaść (oszczerca broszura, napęski czynne, pojedynki). Z prawdziwym smutkiem rejestrowaliśmy te przykre epizody, nawołując raz jeszcze do ożreżenia.

Dzisiaj — po długim czasie zdaje się po raz pierwszy — mamy nareszcie do zamotowania symptom niezmiernie pomyślny. Jest nim odezwa wybitnych działaczy, podpisana między innymi przez

ZNAKOMITYCH PISARZY I PUBLICYSTÓW,

którzy — pomimo przynależności (ściślejszej czy luźniejszej) do różnych ścierających się ze sobą ugrupowań — zgodnie występują przeciwko haniebnym metodom w walce politycznej i zgodnie nawołują do uzdrowienia życia publicznego na zasadzie szacunku dla państwa, jego instytucji i przedstawicieli, oraz dla siebie samych.

Odezwa ta na tle niewesołej całości jest do prawdy swego rodzaju wydarzeniem! W każdym zaś razie, jeśli się uwzględni, że pod apelem podpisani są ludzie, którzy niedawno jeszcze sami w pewnej mierze (pośrednio czy bezpośrednio) byli zaangażowani w ogólnem zacieńczeniu, — stanowi ona dowód, że u podstaw naszego duchowego życia

ZACZYNA SIĘ DOKONYWAĆ ZWROT KO- RZYSTNY,

że nareszcie jesteśmy na drodze do opamiętania i oczyszczenia zaimprowizowanej atmosfery.

W omawianej enuncjacji — po naszkicowaniu niebezpieczeństw zewnętrznych, na jakie stan obecny naraża odrodzone państwo polskie — oświadczają autorzy co następuje:

„Rozumiejcie, że ścieranie się interesów i przekonań jest wykładnikiem praw naturalnych wszechzycia społeczeństw, a pęknięcie i wewnętrzny bytu narodu, niepodobna zmierzać do narzucenia mu pęt jakiegokolwiek szablonu. Mniemamy jednak, że nie tykając istoty rzeczy, t. j. źródeł i treści walki samej, mamy prawo domagać się, aby formy walki tej nie obniżały poziomu cywilizacyjnego narodu i nie podkopywały należnych instytucji jego państwowego bytu.

Niestety, jesteśmy świadkami smutnego zjawiska wprowadzania do uprawianych walk partyjnych i obozów niedopuszczalnych metod nacisku na przeciwników. Nadużywana jest w tym celu trybuna sejmowa, swoboda słowa i dźwięku. Wciągane są w odmęty walki imiona osób i instytucje, reprezentujące pierwiastki samodzielnosci i zwierzchnictwa narodowego. Wolność konstytucyjna przekształca się w swawolę anarchizującą. Głębokie poczucie miary i odpowiedzialności za wyznione zarzuty osobistościom poszczególnym i całym grupom. Życie publiczne przekształca się w ferment, który musi wywołać niesmak u swoich i zgorzniecie u obcych. Zachodzi obawa, że jednostki wrażliwsze usuną się od udziału w tak objawiającej się działalności politycznej i zamkną się w czterech ścianach domu prywatnego i warsztatu pracy zarobkowej. Aby tym wszystkim chorobliwym objawom zapobiedz, nie

dość jest wzywać interwencji władz i sądów. Trzeba wywodzić silny prąd opinii publicznej, któryby pojął ekscesy naszych stronnictw i przekonań i zmusił wszystkie stronnictwa do oszlachtnienia swych metod działania w obawie o utratę szerokiej sympatii i cennego współdziałania sił oświeconych i kulturalnych.

Polacy dobrej woli różnych przekonań i orientacji politycznych, podlegających różnym formom partyjnym, trudnym warunków, w jakich Ojczyzna się znajduje, zwracają gorący apel do rodaków, aby w myśl powyższych zasad na każdym polu i w każdym czasie objawiali słowem i czynem gotowość do współdziałania w uzdrowieniu stosunków naszego życia publicznego.”

Następują podpisy:

Ignacy Balluski, Stefan Biedrzycki, Stanisław Bukowiecki, Piotr Drzewicki, Stefan Dzielowski, Jan Miodziński, Piotr Hoser, J. Klawerowa, Władysław Kisielecki, Jan Kochanowski, Henryk Koleski, Bolesław Koskowski, Ludwik Kozłowski, Jan Kucharzowski, Marian Kulewicz, Bolesław Lemanowski, Karol Lutoslański, Jan Mazurkiewicz, Antoni Męcel, T. Męczkowska, Stanisław Michalski, Bolesław Miklaszewski, Walenty Miklaszewski, Józef Mikulowski-Pomorski, Antoni Natanson, Stanisław Nowodworski, Stanisław Ocetkiewicz, Władysław Radwan, Ignacy Rządziński, Rafał Rządziński, Bronisław Sawicki, Józef Siemieniński, Artur Śliwiński, Eugeniusz Śmiałowski, Władysław Smolański, Alfred Sokolowski, Leon Staniewicz, Leon Supiński, Józef Świeżyński, Ks. Szlagowski, Zofia Szlenkerowa, Józef Ujejski, Józef Stanisław Thugutt, Stefan Żeromski.

Witając powyższe wystąpienie, dodać musimy jedną uwagę:

Dotychczas w naszym życiu publicznym nie brakło wspólnych odczuć. Niema jednak dotąd wspólnych czynów. Stądmy zatem, że inicjatywę nie poprzestajemy na słowie, lecz raz zgodnie stanąwszy obok siebie, na jednej i tak po-

Każdy Czytelnik „Gonca Krakowskiego” może zostać milionerem

Bon szczęścia Nr. 50

Nazwisko i adres

Bon ten należy wyciąć i przechować. Bony od Nr. 1 do 50 uprawniają przesyłającego (ca) do uzyskania jednego losu w premiiowanym losowaniu 10 milionów „Gonca Krakowskiego”.

żądanej platformie, już z niej nie zejść, że od słów przejdą do czynów.

Jesteśmy zdania, że pewnego rodzaju polityczna akcja planowa i systematycznie przeprowadzana, jest w tej chwili możliwa. Ogólne społeczeństwo także ma już dość tej targaniny własnymi nerwami i jączenia wszystkich przeciw wszystkim! Chętnie i z wdzięcznością przyjmie wszelką inicjatywę, zmierzającą do uzdrowienia stosunków!

To jest odezwa warszawska nie powinna pozostać tylko „wigilijnym” nastrojem, lecz winna stać się początkowym krokiem w konkretną akcję, do której w pierwszym rządzie powołani i zobowiązani są ludzie, pracujący na polu umysłowym, bezpośrednio nie zaangażowani w walkę haniebną.

Podstawami tej akcji winny być dwie pierwszorzędne potrzeby dzisiejszego życia: sprawa odrodzenia zmysłu moralnego, oraz odrodzenia zmysłu państwowego, obydwu dziedzin będących w tak dużym zaniedbaniu, a tak nieodzownych dla trwałego umocnienia odzyskanej państwowości.

Szowinizm ruski — woda na młyn bolszewicki.

Kraków, 29 grudnia.

(m m) Skrajnie żywiły ruskie, stojące na platformie walki z Polską, zamierzają pono bojkotować wybory do Sejmu, aby w ten sposób zaznaczyć „niezawisłość” Wschodniej Małopolski.

„Ridnyj Kraj” występuje przeciwko tej orientacji, udowadniając, że przedewszystkiem bojkot wyborów nie może przeprowadzić się nie da, a powtórnie, że w razie wykonania — byłby wodą na młyn komunistów. Albowiem już obecnie komunisty we Wschodniej Małopolsce bez różnicy narodowości, a zatem tak Rusini, jak Żydzi i Polacy posłuszni nakazowi Moskwy, stworzyli już blok wyborczy i zdecydowali się próbować szczęścia przy wyborach. Liczą oni właśnie na abstynencję „burżuazyjnych” stronnictw ruskich, które — powiada „Ridnyj Kraj” — cieszą się nawiąże a bezkrytyczną, że może komunistom uda się spłatać „figla” Polakom. „Figiel” ów odbiłby się wszakże z pewnością

bolesnie na skórze samych Rusinów, którzy i nie zdążyliby przeprowadzić konsekwentnie swojej demonstracji i utworzyłby ewentualnie drogę do sejmu komunistom.

Wszędzie szukają szpiegów...

Lwów. (Tej. wł.) W związku z ostatnimi wypadkami i posądzaniami rzucanymi na wybitnych działaczy ukraińskich, iż pozostają na usługach policy — powstała wśród tutejszych kół ukraińskich istna mania węszenia za konfidantami władz polskich. Na zborniach ukraińskich dochodzi do scen gorszących, jedną drugą zarzucają zaradę, przyczem padają podejrzenia nawet na tak wybitnych działaczy jak Barczyński, Baran i Strutyński. Prezydya stronnictw ukraińskich postanowiły stworzyć specjalne komisje kontrolne, które mają badać czy wśród członków danego stronnictwa nie ma konfidantów policy.

Amerykański spadek po gen. Kazimierzu Pułaskim

Kraków, 29 grudnia.

Znany bojownik o wolność Polski i Ameryki generał Kazimierz Pułaski, otrzymał w czasie pobytu swego w Ameryce donację rządową w formie 850 akrów ziemi.

Nie skorzystał jednak z tego daru danego mu za zasługi wojenne, bo poległ śmiercią bohaterką pod Savannah. Sprawą się przedawniała i zapomniano o tej uchwałie kongresu.

Dopiero później zaczęli spadkobiercy generała Pułaskiego dochodzić swych praw.

Zapytywany w tej sprawie przez rodziny spadkobierców z Polski, konsul w Chicago pisze, co następuje:

W załatwieniu próby do konsulatu wniesionej w sprawie rzekomego spadku, konsulat za wiadomiamia, że po przeprowadzeniu szczegóło-

wych dochodzeń zostało ustalonym, iż pogłoski o istnieniu jakoby milionowego spadku, a zwłaszcza, jakoby spadek miał stanowić terytorium, w którym zostało zbudowaniem miasto Chicago, nie odpowiada prawdzie.

Pewnym jest jedynie, że generał Pułaski i jego spadkobiercy mieli prawo do żądania wydzielenia 850 akrów ziemi z tytułu udziału gen. Pułaskiego w wojnie o niepodległość. Specjalny dział ziemi nie został jednak nigdy wydzielony i obecnie wątpliwym jest, czy prawo do żądania tego nie uległo już przedawnieniu.

O ile zatem chodzi o prawo spadkobierców Andrzeja Jastrzębiec-Kozłowskiego, opierających swe żądanie na rzekomych układach o wzajemne dziedziczenie zawartym między gen. Pułaskim a Kozłowskim, zachodzi jeszcze dal-

sza wątpliwość, czy władze amerykańskie zechcą uznać ten układ.

O wyjaśnienie tych wątpliwości w drodze właściwej, zwrócił się konsul do poselstwa polskiego w Waszyngtonie. Po otrzymaniu wy-

jaśnienia od międzynarodowych władz, konsul bezzwłocznie zawiadomi interesowanych, uważa jednak za wskazane już obecnie przestuzec, że nadzieje uzyskania spadku są nadzwyczaj problematyczne.

Zagrożone bezpieczeństwo.

Mimo bandytyzmu rząd chce uszczuplić policję. — Oszczędność czy strata?

Kraków, 29 grudnia.

(m-m) Szerzące się w ostatnich czasach formalne orgie bandytyzmu w naszym kraju wywołały silnie krytyczny nastrój w stosunku do policji państwowej. Aparat straży bezpieczeństwa w swej obecnej postaci wykazuje poważne braki i należałoby zwrócić usiłowania w kierunku **główniej reorganizacji naszej policji**. Jednakowoż ulepszenie i reorganizowanie aparatu policyjnego **nie może być równoznacznem z demontowaniem** już istniejącej organizacji, bo to spowodowałoby jeszcze większy zamęt w warunkach bezpieczeństwa.

Jeśli zresztą z jednej strony wytyka się policji państwowej nieudolność — to z drugiej strony stwierdzić należy, iż **brak odpowiedniej ilości organów wykonawczych** utrudnia w znacznej mierze działalność policji.

Zamierzona ze względów oszczędnościowych redukcja policji, o której teraz gloszą, byłaby **zarządzeniem wprost niebezpiecznym i szkodliwym w swych skutkach**.

„Kuryer Polski” omawiając tę kwestję przytacza, że w całej Polsce jest w tej chwili okragle **27.000 policjantów-szeregowców**, liczba wprost śmieszna w stosunku do rozmiarów państwa i powojennych potrzeb służby bezpieczeństwa. W ostatnich czasach liczba ta została dotkliwie uszczuplona przez **wysłanie 8500 policjantów dla strzeżenia wyłącznie granicy**

wschodniej.

Wynikło stąd, że w niektórych województwach, n. p. kieleckiem, wypada dziś **jeden policjant na 1700 mieszkańców**, podczas gdy w czasach normalnych dopuszczalne minimum wynosi 1 na 1000. To też rzecz charakterystyczna: **Kieleckie właśnie jest widownią najbardziej rozszerzonego bandytyzmu**.

Rachunek oszczędnościowy przeprowadzony w tym wypadku przez rząd — jest zgoła fałszywy.

Największym bowiem istotnym dobrem materialnym państwa są jego obywatele, stanowiący w pierwszym rzędzie siłę produkcyjną, a w następstwie tego źródła podatkowe. Obywatele zaś tylko wówczas może intensywnie pracować (i regularnie i wydatnie opłacać podatki), gdy żyje w państwie uporządkowanym, mając zapewnione bezpieczeństwo mienia i życia.

Rozszerzenie się bandytyzmu przyczyni państwu z pewnością tyle szkód materialnych, że przewyższą one znacznie ewentualny zysk na placach policjantów.

Oszczędność zarówno jednostkowa, jak i w gospodarce państwowej jest rzeczą niesłychanie cenną i wskazaną, nie wolno oszczędzać na rzeczach najkonieczniejszych, bo w takim wypadku sprawdza się przysłowicie: **„skąpy dwa razy traci”**.

pracowniczkami od mężczyzn. Wśród maszynistów wiele z nich wyrobiło się i stanowią obecnie pierwszorzędną siłę fachową.

Co się tyczy t. zw. **kancelistek**, to te z powodzeniem winny być zastępowane przez **szeregowych**, ale tych na mieszkanie, — jeżeli chodzi o materiał zdalny do służby kancelaryjnej — jest **niezmiernie mało**. Zresztą polskiemu szeregowcowi jakoś nie do smaku służba kancelaryjna.

Należy zaznaczyć, że jeżeli chodzi o stosunki w b. armiach zaborczych, to t. zw. pisarze wojskowi rekrutowali się zazwyczaj z wychowywanych przez państwo sierót, które po dojściu do pełnoletności, jako zawód obierały sobie kancelaryjną służbę wojskową. Oczywiście tacy kanceliści po przesłużeniu kilkunastu lat — stanowili materiał wprost niezastąpiony. — Dość przytoczyć fakt, że w armii rosyjskiej cała skomplikowana gospodarka pułkowa i rachunkowość opierały się na pisarzach wojskowych.

Ale takich pisarzy należy sobie wychować, na co z kolei składają się lata całe.

Nie zapominajmy, że armia polska istnieje zaledwie trzy lata, a to co w ciągu tego czasu zdziałała, jeżeli uwzględnimy warunki, w jakich jej przyszło się kształtować — jest może więcej niż na siły Tytana. Zresztą bezstronny historyk to oceni.

„Apostoł czystości” przed sądem.

(m-m) Opinia niemiecka od pewnego czasu interesowała się żywo niejakim Ludwikiem Häusserem, który przebiegał kraj we włosienicy — z rozwianą, długą grzywą, glosząc nową „naukę zbawienia”.

Ten najnowszy „apostół czystości” mieszkał aż do czasu wybuchu wojny w Paryżu, miał cudnie piękną żonę, słynącą z elegancji i wspólnie z nią używał wesoło życia. Naprzód właściciel bazaru towarowego, potem posiadacz fabryki sznurka, ciągnął ze swoich przedsiębiorstw wielkie dochody. Ale zarówno własne jego fundusze, jak i sumy posagowe żony topniały niesłychanie szybko, pochłonięte przez luksusowe życie. Po zupełnym bankructwie finansowym Häusser rozpoczął karierę wędrownego kaznodziei, glosząc się wybawcą ludzkości i zwiastującym nowej ery. Jego powierzchowność piękna, okazała, prawdziwie męska, wywierała wpływ magnetyczny na kobiety, nawet wysoko umysłowo stojące. Wokół „wędrownego proroka” skupiały się coraz liczniej rzesze adeptów, a szczególnie adeptek.

Kilka dni temu Ludwik Häusser stanął przed sądem w Berlinie za destrukcyjną działalność i włóczęgostwo.

Zaraz po wejściu na salę sądową „prorok” zademonstrował wyższość swego „posłannictwa”. Kiedy bowiem przewodniczący trybunału kazał mu usiąść w ławce oskarżonych — Häusser oświadczył:

— Nigdy w życiu nie wejść dobrowolnie do tej klatki!.. Nie jestem więźniem, ale wolnym

Zostawić, czy usunąć kobiety?

O pracę kobiet w biurach wojskowych.

Jeden z wyższych wojskowych, oficer sztabu generalnego, zapytany, jak się zapairuje na pracę kobiet w biurach wojskowych i ewentualne usuwanie kobiecych sił z tych biur, oświadczył, co następuje:

— Praca kobiet, która niezaprzeczenie w pewnych instytucjach wojskowych była ze wszech miar owocną, nie może mieć zastosowania tam, gdzie warunki służbowe wymagają absolutnej dyskrecji, nieraz grożącej gardłem. Należy zaznaczyć, że w okresie pokojowym właśnie spraw takich jest znacznie więcej w każdej armii. Ale w takich biurach, czy ich wydziałach, nigdy w czasie wojny, jak i obecnie kobietom u nas nie powierzano żadnej pracy nawet pomocniczej.

Pracę tę nawet pomocniczą wykonują zazwyczaj oficerowie.

Jeżeli więc pomocnicze siły kobiece są obecne usuwane, to dzieje się to z całkiem innych względów. Po pierwsze — likwiduje się cały szereg instytucji, po drugie armia ma wielkie obowiązki względem inwalidów, czy ich rodzin, oficerów rezerwy, nie mogących znaleźć innej pracy i emerytów, którym w pierwszym rzędzie musi przyjść z pomocą, obsadzając nimi stanowiska sił pomocniczych. Wreszcie ogólne dążenie do oszczędności powoduje ustawiczne rewizje etatów i w ślad za tem redukcje personalu. Tracą więc pracę nie tylko kobiety, ale i mnóstwo ojców rodzin, których jedynym środkiem utrzymania było zajmowane stanowisko. Na usuwanie pomocniczych sił żeńskich nie należy patrzeć jak na planową akcję, zmierzającą do zupełnego wyrugowania kobiet z biur wojskowych. Część ich pozostanie prawdopodobnie nadal, zwłaszcza na tych stanowiskach, na których wykazały się o wiele wytrwalszemi

odwleczesz do Byzancyum.
— Złotem cię zasypię — wyszeptał Otton.
— Waga twa dziesięć razy szczerem złotem od greckiego cesarza otrzymasz.
Zyd spojrzał na zbrojce i bogaty strój rycerzy. Czy mu jakostwem zapłonęły na twarzy zjawił się uśmiech uprzejmy. Opowiadanie Mściwoja wydało mu się niewiarygodnym trochę, to jednak napewno wiedział, że wiezie przednich jakichś i znakomitych rycarzy, że zysk pewny i okup wielki.
— Woli waszej zadość uczynię — rzekł, idąc do izdebki sternika.
Otton odzyskał siły i dźwignął się z ziemi. Usiadł przy pomocy Mściwoja na ławie okrętowej i rzekł:
— Z czoła krew ci strugami cieknie.
— Z czoła, panie? Spójrz na me pierśi...
— Krwawia się... Zapamiętam ci, zapamiętam...
— Za ciebie płynie ta krew...
— Na okręcie drugi raz mi życie ocaliłeś — szepnął cicho Otton.
Zaśmiał się z cicha Mściwój. Obejrzał się dookoła...
— Kłamstwem.
— Nie kłamstwem, lecz rozumem.
— Wnet wpadło mi na myśl, aby kryć twą osobę.
— Patrz! czy widzisz pole bitwy?
— Na widnokręgu w mgłach majaczeje.
— Dymy pożarów widać...

LUDWIK STASIAK.

Tam, gdzie dziś Berlin.

Powieść z dziejów wymordowanych narodów. 79

— Panem tego okrętu jestem.
— O gościnność cię prosimy.
— Muszę wiedzieć kogo mam w gościnie.
Mściwój spojrzał na cesarza, pomyślał chwile i rzekł głosem, w którym kłamstwo drżało:
— Ten którego widzisz jest rodzonym bratem greckiego cesarza.

— A ty?
— Dworzanimem jego i przyjacielem.
— Jaki? Jaki? Wszak z obozu nieprzyjaciół greckiego monarchy uciekacie. Uciekacie przed Saracenami sprzymierzeńcami greckiego cesarza.

— Zdradzili nas, niepomni swych zobowiązań na nasze czyhają mienie. Jeśli o rabunek chodzi, Saraceni nie rozróżniają, czy to Grek, czy Niemiec.

Uśmiechnął się Zyd, który choć miał grecką żonę, ze strachu jednak przed „sprzymierzeńcami”, Saracenami, kazał odpłynąć na pełne morze.

— Prawdę mówicie?
— Nieinaczej. Przekonasz się o tem, gdy nas

— Basantello!
— Z krwawą łąką w oku wspominać będą Niemcy to imię.
— Straszne będzie jego wspomnienie.
— Padła trupem ozdoba jasnowłosej Germanii.
— Cicho! sternik się zbliża.
— Dokąd jedziem? — zapytał sternika po grecku cesarz.
— Gdy pan mój trybuty w portach odbierze, popłyniem wprost do Byzancyum.
— Do Byzancyum!!
— Czyście wy nie Niemcy? — zapytał Mściwoja sternik, patrząc z podejrzliwością na rozbitków.
— Nie, nie. Dlaczego się o to pytasz?
— Dlaczego? — rzekł sternik. — Bo jeśli Niemiec, to z rozkazu greckiego cesarza zawieszysz na gałęzi. W łańcuchach na dnie okrętu do Byzancyum popłyniesz.
— Słyszałeś panie — szepnął Mściwój, gdy sternik się oddalił.
— Bądź dobrej myśli — odrzekł cesarz. — Nikt nie wie, że my to śmiertelni wrogowie cesarza Grecyi.
— Nie uciekła z czoła Mściwoja chmura, nie uciekła z duszy zgrzyzota.
— Jaki cesarzu, wszak do Byzancyum jedziem. Tam nas panie, poznają...
Cesarz popatrzył pogodnie i z otuchą na Mściwoja.
— Ufaj! Dopomoże nam Bóg.

(Ciąg dalszy nastąpi).

człowiekiem. Wkrótce nadejdzie czas, gdy nikt inny, prócz mnie rozkazywać nie będzie!...

Ani łagodne namowy, ani energiczne rakazy nie zdołały skłonić oskarżonego do posłuszeństwa, tak, że ostatecznie prokurator postawił wniosek o natychmiastowy wymiar kary trzydniowego aresztu za opór władzy w sali sądowej.

— Protestuję! — zawołał Häusser — to jest skandaliczne pogwałcenie, przekonań wolnego obywatela!...

Dalszy potok jego wymowy przerwała interwencja dwóch strażników więziennych, którzy go odprawili do więzienia. Natomiast zwolennicy Häussera, obecni na sali, poczęli głośno dawać wyraz swemu niezadowoleniu, wobec czego przewodniczący zarządził opróżnienie sali.

Tymczasem przy stole sędziowskim rozgrywało się intermezzo, nie pozbawione cech komizmu.

Jeden z adeptów Häussera, zawezwany jako świadek, usiłował w długim przemówieniu udowodnić sędziemu, iż marną jest wszelka ziemską sprawiedliwość. Napróżno sędzia chciał, nie uciekając się do środków ostatecznych, pozbyć się tego zbyt wymownego świadka. Dopiero jeden ze strażników, śmiać biegiem w psychologii ludzkiej, wpadł na dobry pomysł:

— Panie, jeśli pan chce jeszcze dzisiaj odebrać swoją dyktę, to niech się pan spieszy, bo kasę zamkną!...

Skutek był momentalny. Świadek skończył swe wywody o idealistycznym pojmowaniu życia i gnany czysto materialistycznymi pobudkami, pospieszył do kasy po należną mu dyktę.

Z OPERY.

„Baron Kimmel”.

Występ pny Hanki Ordonówny i J. Winiaszkiewicza.

Muzyka bardzo melodyjna i wdzięczna oparta na znanych zresztą motywach wesołego Wiednia — usposabia już „a priori” sympatycznie, zwłaszcza zaś w dobrem wykonaniu artystów drugiej sceny.

Z tem wszystkim „Baron Kimmel” jest dość płaskim i ordynarnym, ale można go jeszcze bardziej spłaszczyć i wyordynarnić, a to przy pomocy „charakterystycznej” polki „Husia Słuska”. Teraz do charakteru nic mu brakować nie będzie!

To co widzieliśmy w III. akcie — nie mogło nas dalek Bóg! — umocnić w przekonaniu, że opera w Krakowie spełnia wysokie zadania kulturalne, i że koniecznością, dziejącą, było ustąpienie przed nią Teatru Ludowego.

Widzieliśmy na scenie taniec, w którym dąsarki ciągną na pasku od spodni swych dąsarków. Przed oczyma naszymi migają podarte spodnie panów wyginających „charakterystycznie” swe krzyże, i panie w obstrzępionych spodniach. Widzieliśmy znaną figurkę małego suflera przewracanego po ziemi z dziką jakąś wesołością przez tańczących, a na zakończenie jeden z artystów w kostiumie oberwańca z nogami golaną po kolana siadł sobie na budzie suflera i zaczął rozmawiać z publicznością.

Mimo te wszystkie heroiczne wysiłki „charakterystyczna polka” — nie była bisowaną, co stanowczo na „plus” naszej publiczności zapisać trzeba.

Bez porównania o wiele artystyczniejszą atrakcją był występ dyr. Poleńskiego w roli fabrykanta margaryny. Szkoda, że tego sympatycznego artystę tak rzadko widzujemy na scenie! Zonę jego „starą komiczną” grała pani Leszko, która w tym zakresie rol może być dobrym nabytkiem dla „Miejskiej opery i operetki”.

Niezwykle interesującym był występ pny Hanki Ordonówny, która z estrady kabaretowej zrobiła śmiały skok na scenę. Czasem skoki, jakie się u niej, skok pny Hanki należy bezprzebieżnie do brawurowych. Młoda artystka, obdarzona wyjątkowo szczęśliwymi warunkami — wnosi na scenę olbrzymi zapas temperamentu, pikanteryi i humoru — a chociaż jej wzięcie załatuje niekiedy „cafe-chantantem” posiada jednak zwłaszcza dla sztucznej przeważnie „miejskiej opery i operetki” — nieocenione zalety.

Drugi gość p. Józef Winiaszkiewicz — to jeden z tych spokojnych komików, działających właśnie swym spokojem rewolucyjnie na nerwy śmiechu. Jego „Kimmel” był operetkową dobrą kreacją.

K. Krumłowski.

KURSA HANDLOWE K. ZIMOWSKIEGO KRAKOW, RYNEK GL. 17, II. P.

Wpisy w szkole od godz. 5-6, a w kancelaryi ul. Tenczyńska 2 (przy Zwierzynieckiej) całą dzień

NUMER NOWOROCZNY „GOŃCA KRAKOWSKIEGO”

ukaze się bez względu na ogromne koszta podobnie jak numer gwiazdkowy
w kilkakrotnie powiększonej objętości

i w znacznie zwiększonym nakładzie w dniu 1 stycznia 1922 r.
Zawierać będzie prócz treści bieżącej liczne artykuły społeczne, polityczne,
literackie i okolicznościowe.

Nadto jako dodatek do numeru noworocznego dołączymy
Kalendarz ścienny „Gońca Krakowskiego”

Ogłoszenia do numeru noworocznego

prosimy nadsyłać bezzwłocznie, a to celem uzyskania dogodniejszego dla
P. T. Inzerentów miejsca, ze względu na znaczną ilość już nadesłanych
zgłoszeń.

Nasze P. T. Agencje (tak miejscowe jak i prowincjonalne) prosimy
o natychmiastowe podanie nam zapotrzebowania numeru noworocznego,
o ile tego dotychczas nie uczyniły.

Wydawnictwo „Gońca Krakowskiego”
Kraków, Dunajewskiego 7.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Tomasza D.

Wschód słońca: 9:00

Zachód słońca: 5:05

Długość dnia: 8:05

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Czwartek: „Straszne dzieci”.

Piątek: „Straszne dzieci”.

Sobota: „Szaśladka”.

Niedziela popoł.: „Betleem Polskie”.

Wieczór: „Szaśladka”.

TEATR OPERY I OPERETKI

Czwartek: „Baron Kimmel”.

Piątek: „Cavaleria Rusticana” i „Pajace”.

Czwartek: „Urszula” Dostala (Premiera).

Piątek: „Urszula”.

WYKŁADY ZWIĄZKU LITERATÓW W DOMU ARTYSTÓW (PLAC SW. DUCHA).

Od 23 bm. do 1 stycznia ferie świąteczne.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH RYNEK GŁÓWNY LINIA A—B 39.

Czwartek, prof. Józef Wisniewski: O Michała
Baluckim (z powodu 20 rocznicy śmierci).

Przejazd wyborców na głosowanie do Ziemi Wileńskiej.

(!) Osoby uprawnione do głosowania w dniu 1 stycznia 1922 roku, przy wyjazdach do Ziemi Wileńskiej, na przedstawicieli Ziemi Wileńskiej a mieszkające poza terenem wyborczym, przewożone będą do miejsc głosowania i z powrotem bezpłatnie na podstawie dokumentu, który w Krakowie wydać będzie Dyrekcja Policji (ul. Krupnicza, Zakład s. Jadwigi), a z powiatów właściwe Starostwa.

Prez. min. Ponikowski w Zakopanem.

Warszawa (Tel. M.) Prezydent ministrów Ponikowski, który wyjechał na urlop do Zakopanego, zabawi tam przez dni 10 i spotka się z min. Michalskim i min. Stęszewiczem którzy przybędą do Zakopanego ze Lwowa. Premiera zastępuje min. Skirmunt.

Podatek dochodowy.

Warszawa (Tel. M.) W „Dzienniku Ustaw” ogłoszono rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, na mocy którego osoby prawne począwszy od r. 1922 podlegają państwowemu podatkowi dochodowemu wedle przepisów z 16 lipca 1920.

Ustawa o szkolnictwie średnim.

Warszawa (Tel. M.) Ministerstwo Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego opracowało projekt ustawy o szkolnictwie średnim i przesłało go organom nadzoru państwowemu do zaopiniowania. Projekt ten zawiera 209 artykułów, obejmujących 3 zasadnicze działy: 1) gimnazja państwowe; 2) prywatne szkoły średnie ogólnokształcące, oraz 3) nauczanie prywatne i egzamina eksternistów.

Dary dla uniwersytetów rosyjskich.

Warszawa (Tel. M.) Profesorowie Uniwersytetu i Politechniki w Warszawie przestali do Moskwy transport darów świątecznych dla rozdziału pomiędzy uniwersytety rosyjskie. Dary te pochodzą z ofiar, złożonych przez profesorów polskich wszechnic w Warszawie, Krakowie, Lwowie i Poznaniu.

Prof. Stroński nie został ranny.

Jak się dowiadujemy red. prof. Stroński wbrew pierwotnym pogłoskom nie otrzymał rany w pojedynku z red. Fryzera. Red. Fryze natomiast otrzymał kilka lekkich ran. Pojedynek został przerwany z powodu niezdolności red. Fryzego do dalszej walki.

Pasek rybami.

(!) Przed świętami nowego, Narodzenia komisja badania cen województwa ustanowiła ceny ryb (75 marek za 1 kilogram) której większość kupców przestrzegala. Niektórzy z kupców czynili zabiegi o podwyższenie tych cen a gdy im się to nie powiodło, postanowili ukryć towar i pozbyć go pokątnie w dzień wigilijny z nadmiernym zyskiem.
Dla zmylenia czujności urzędu walki z lichwą kupcy ci mieli na stanowiskach nieco ryb w kaszkiach przeważnie zaś część ukryli po piwnicach i lazienkach, sprzedając je pokątnie.

Urząd walki z lichwą wysłedził kilku takich spekulantów a ryby zakwestyonowane sprzedal odrazu publicznie po fluksyonalnych cenach.

Pokątna sprzedaż rył wykryto w mieszkaniu Mojżesza Silberzweiga przy ul. Wawrzyńca 18, gdzie Spółka handlowa pod firmą Izaak Abraham Beck oraz Wolff Molknar żądali za jedno kilo ryby 1200 marek.

Rzeźnik Maks Itedlich w mieszkaniu swem przy ulicy Strzeleckiej 11, sprzedawał ryby po 1600 mk. Dależ dochodzenia za niesumieinnymi handlarzami są w toku a winni kędą pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

Dzisiejszy numer „Gonca Krakowskiego” zawiera 10 stron druku.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj i jutro tj. 29 i 30 grudnia atrakcyjna nowość K. Rostworzkiego „Strasne dzieci” która od premiery nie przestala ścigać tłumy widzów na to przedstawienie. Świeża wystawa, oraz kapitalna gra podniesiona przez całą kryptkę, zapewniaja tej poetyckiej fantazyi długi szereg przed stawień. Zapowiedziana na sobotę groteska Molnara „Pan obrońca” odłożono na karnawał — natomiast w wieczór Sylwestrowy ukaże się dawno nie grana, bardzo wesola komedya T. Jarrowyńskiego „Susiadka”

WIECZÓR SYLWESTROWY ARTYSTÓW TEATRU IM. SŁOWACKIEGO będzie jak zwykle atrakcyjną zakłócenia starożytności. W wieczorze bierze udział cały personal żeński i męski. Rozpocznie świeżą jednoaktówką Fleursa Cayveta pod tytułem „Meżowi najwygodniej” poczem nastapia wesole piosenki i tańce, a zakończy jak zawsze aktualna szopka krakowska, pióra znanej literatki pani Jadwigi Migowej. Bilety sprzedaje od dzisiaj kasa zamawiaj w teatrze.

MIEJSKI TEATR OPERA I OPERETKA. Dziś we czwartek 29 bm. „Earon Kimmel” operetka K. Kolla, która od wystawienia zapełnia doszczętnie sale naszego teatru i swoim humorem wywołuje salwy śmiechu. Jutro w piątek „Cavaliera Rusticana” i „Pajace” cieszące się również nadzwyczajnie powodzeniem ze względu na wspaniałą wystawę i pierwszorzędne wykonanie. W przygotowaniu znakomita operetka W. Kolla „Odmłodzony Adolar”, której premiera odbędzie się w sobotę 31 bm.

„WESOLA NOC SYLWESTROWA” odbędzie się w miejskim teatrze „Opera i operetka” przy ul. Rajskiej o godzinie 11 w nocy w sobotę 31 bm. z udziałem pp. Ordonówny, Jęfimecwy, Zelskiej, Winiarskiej, dyr. Poleńskiego, Minowicza, Karasińskiego i innych oraz całego zespołu baletowego który wykona szereg oryginalnych tańców. Nadto różne niespodzianki i atrakcje.

Z TEATRU „NOWOŚCI”. Dziś we czwartek premiera „Urszuli”, niezwykle wesolej operetki Dostala w wybornym tłumaczeniu p. M. Manbergowej. Występ pierwszorzędnych sił komedycznych teatru, pomysłowa wystawa oraz w II. akcie balet „Służba tańczy” będą atrakcją tej operetki. Nadzwyczaj interesująco zapowiada się w teatrze „Nowości” noc sylwestrowa. Z wesolym programem wystąpią pp. Szymulska, Czernekówna, Pilarski, Kaden, Wróblewski, Kaczorowski, Janowski, Wesolowski, Koszutycki i Ciesielski. Konferencierem będzie Szczawiński-Sawicki. W aktówce „Kukułka” dopełnia humoru Czernekówna, Walewska, Wełniński i Pilarski.

KONCERT ST. GRUSZCZYŃSKIEGO sławnego naszego tenora odbędzie się nieodwołalnie w niedzielę 8 stycznia. Pozostałe bilety sprzedaje firma Lipskich, Stawkowska 8.

SYLWESTER W STARYM TEATRZE. Najwybitniejsi nasi artyści z Józefem Ursteinem na czele upadza w sobotę 31 bm. w Starym Teatrze dwa „Wieczory Sylwestrowe” o nader bogatym programie. Pierwszy rozpocznie się o godz. 7:30, wieczór drugi o godz. 9:30 w nocy. W wieczorach w których rozbrzmiewać będzie humor i śmiech, wystąpią artyści tej miary co Korabianka, Martówna, Ordonówna, Kaden, Kaczorowski, Karasiński, Wojnar, Wojciech Wróblewski i Józef Urstein-Pikuś. Zafiksowanie jest olbrzymie. Bilety na oba wieczory będą wkrótce rozsprzedane.

REBUJA SYLWESTROWA pod kierownictwem Józefa Ciesielskiego, która odbędzie się w salach Starego Teatru dnia 31 bm. o godz. 12 w nocy, zapowiada się świetnie. Udział licznych i oryginalnych masek zapowiadają.

Z TEATRU „BAGATELA”. „Przeszła bez śladu” znakomita sztuka Kistemackera, która na wczorajszej premierze odniosła niebywały sukces, grana będzie w tym tygodniu dziś i jutro. W sobotę popołudniu dla młodzieży po cenach 70 procent niższych „Damy i huzary”. W Sylwestra o godzinie 8 wieczór i w nocy o 11 dwa przedstawienia z urzeczonym programem.

(1) **ECHA WŁAMANIA DO KONSULATU WĘGERSKIEGO.** W związku z ujawnieniem Mieczysława Kekusia podczas zabawy w drugi dzień świąt na linii A—B, organa policyjne aresztowały wczoraj Marye Bednarczyk lat 19, osobę lekkich obyczajów, podejrzaną o współudział we włamaniu dokonanym przed kilku miesiącami w konsula cie węgierskim przy ul. Lubicz.

(2) **DROGÓ OPLACONA ZABAWA.** Organa policyjne aresztowały wczoraj 19-letnią Marye Bielak, służącą bez zalecia z Kalwarii, która podczas zabawy z p. Józefem C. skradła mu 20.000 marek. Niefortunny adorator wytrzeźwiałszy nieco, spostrzegł po ilbawci kradzież i spowodował aresztowanie swej towarzyszk.

(3) **„POPRAWIŁ SIĘ”.** Z zakładu wychowawczego w Pawlikowicach zbiegł przed 5 miesiącami 11-letni Franciszek Kaczorowski, syn wyrobnika w Czysznych. Ojciec powiadomiony o ucieczce synalka wszczął poszukiwania, które do wczoraz nie daly żadnego rezultatu.

(4) **KRADZIEŻ KIESZONKOWE.** W tramwaju na linii III skradziono p. Stanisławowi Kopfovi z bocznej kieszeni surduta portfel z dokumentami i większa kwota pieniężna. W sklepie Piaseckiego na linii A—B, 16-letni Jakób Armer usiłował skraść pewnej pani torebkę. Jeden z gości

sklepowych udaremnił kradzież i odcał młodocianego kieszonkowca w ręce policyi.

ŚLUB. Wczoraj w kościele OO. Kapucynów pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy p. Michałem Kozłowskiem a panną Heleną Stolarzewiczówną, współpracownicą administracji „Gonca Krakowskiego”.

KRONIKA LWOWSKA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

PODATEK SYLWESTROWY KAWIARN LWOWSKICH. Kawiarnie lwowskie zobowiązały się ofiarować po 30 marek od każdej osoby, przebywającej w danym lokalu w noc Sylwestrową i dobrowolny ten podatek złożyć na ręce komitetu pomocy dla młodzieży szkół średnich.

FALSZYWE TYSIĄCMARKÓWKI. Aresztowano

niejakiego Dawida Robhause, który usiłował w PKKP zmienić 20 białych tysiącmarkówek, które okazały się fałszywymi. Robhaus tłumaczy się, że fałszywe banknoty otrzymał od pewnego kupca za towary.

OKRADZENIE DYREKTORA FABRYKI WPA-CYKOWIE. Nieznani sprawcy rozbili wagon towarowy na linii Lwów—Stanisławów i zrabowali stamtąd kilka waliz wartości przeszło 600.000 marek. Rzeczy te były własnością dyrektora fabryki porcelany w Pacykowie p. Kazimierza Berghausena. Część rzeczy skradzionych zdolano odnaleźć.

UJĘCIE NIEBEZPIECZNEGO BANDYTY. Policja lwowska ujęła niebezpiecznego bandytę Eliasza Rudego, który grasował od dłuższego czasu w powiecie samborskim.

Min. Michalski w Krakowie.

„Sytuacja gospodarcza i finansowa pomysłina”

Min. Michalski, po przyjeździe ze Lwowa do Krakowa wczoraj rano, spędził całe przedpołudnie w Banku krajowym, gdzie przyjmował licznych interesentów.

Popołudniu odwiedził minister Izbę handlową i przemysłową, gdzie przedewszystkiem odbył konferencję z prez. Epsteinem, wiceprez. Perosiem i sekretarzem dr. Joffertem. Na konferencji tej ze strony prezydium Izby przedłożono ministrowi szereg postulatów małopolskiego przemysłu i handlu.

Pierwszy dotyczył sprawy węgla. Proszono ministra o wywarzenie wpływu, by ustalił na przyszłość rekwizyt węgla w drodze sprowadzania prywatnie przez zakłady przemysłowe, na rzecz kolei państwowych, co praktykowano od 21. do 25 bm. Następnie interweniowano na rzecz ostatecznej likwidacji t. zw. „komitetu węglowego”, który i podtrzymując tradycje inspektoratu węglowego, utrudnia i ogranicza obrót węglem, a przytem jest to urząd również bezużyteczny jak kosztowny, opłacany 400 markami od każdego wagonu.

W kwestyi daniny minister, proszony o uwzględnienie momentu zastój gospodarczego przy ściąganiu daniny z przemysłu, przyrzekł oględność, zwracając uwagę, że przedsiębiorstwa przemysłowe już mają wielkie ułatwienie w fakcie, że spłatę daniny można dokonywać „pożywką odrodzenia”, którą każde przedsiębiorstwo subskrybowało na znaczną sumę. Drugim ułatwieniem jest możliwość spłaty daniny weksłami (krótkoterminowymi, płatnymi najda-

lej do 6 miesięcy).

Ze specjalnie krakowskich spraw przedstawiono ministrowi konieczność kredytów skarbowych na najpilniejże inwestycje w obrębie miasta, w pierwszym rzędzie na dokończenie budowy kolektora miejskiego.

Z oświadczeń samego ministra na konferencji zasługuje na podkreślenie jego stanowczo wyrażany optymistyczny pogląd na obecną naszą sytuację finansową i gospodarczą. Pomimo wstrzymania produkcji maszyny banknotowej (o czem piszemy na innem miejscu), przygotowane jest ministerstwo skarbu do zrealizowania planów gospodarczych, na co ma już i potrzekane upoważnienia, a uskarżać się raczej może na zbyt małą liczbę sił fachowych.

Ogólne przesłanię gospodarcze — zdaniem ministra — także już zbliża się ku końcowi. Ciężota pieniądza częściowo ustaje, w Lwowie np. skąd minister wraca obecnie, zauważyć już można pewną obfitość płynnej gotówki. Jednem słowem, nasze rozpowszechnione wyobrażenia o sytuacji gospodarczej i finansowej są znacznie gorsze, niż rzeczywistość.

Po ukończeniu konferencji z prezydium Izby udał się minister do wielkiej sali posiedzeń na zwyczajną specjalnie konferencję z dyrektorami wszystkich banków w Krakowie. Obok ogólnej sytuacji finansowej, na konferencji tej omówił minister specjalnie kwestję naszej polityki walutowej, w której do współdziałania z władzami skarbowymi wzywał banki, zwłaszcza banki dewizowe. Konferencya trwała przeszło godzinę.

Z Moskwy na Wawel.

Wywiad z dyr. Muzeum Narodowego Dr. Kopera.

Wczoraj podaliśmy w wywiadzie z ministrem Olszewskim, prezesem polskiej komisji reewakuacyjnej w Moskwie szereg szczegółów dotyczących powrotu polskich dzieł sztuki z Rosyi. W skład tej komisji wchodzi również dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie dr. Kopera, który udzielił wczoraj naszemu współpracownikowi następujących nader interesujących informacji, ważnych zwłaszcza dla Krakowa ze względu na zamek wawelski. Informacje p. dyr. Koperę uzupełniają i lustrują doskonale wywiady min. Olszewskiego.

Trudną pracę komisji — mówił dyr. Kopera — ułatwiła ta okoliczność, że bawiłem w Rosyi jeszcze przed laty dwudziestu, wysłany tam, celem zbadania polskich dzieł sztuki, zaś p. Czolowski dyrektor muzeum lwowskiego, również członek komisji, przebywając w Rosyi w roku 1917 jako zakładnik, zebrał obszerny materiał, który mu oddał olbrzymie usługi w obecnie przedsięwziętej pracy.

Po paru miesiącach udało się komisji w kilku miejscowościach Rosyi odnaleźć dzieła sztuki polskiej, a odbywszy szereg konferencji z ekspertami rosyjskimi, załadować do wozów kolejowych i przywieźć do Warszawy.

W ten sposób sprowadzone 47 wagonów z zabytkami polskimi, aczkolwiek stanowią one dopiero część własności polskiej, znajdującej się w Rosyi.

Na zapytanie czy można się spodziewać powrotu wszystkich zabytków naszych do Polski odrzekł dyr. Kopera:

„Jak dziś możemy żywić pełną nadzieję odzyskania reszty polskich zabytków o ile dotychczasowe stanowisko władz sowieckich i bezstronna, czysta fachowa ocena ekspertów rosyjskich nadal nie ulegnie zmianie.

Ze strony rosyjskiej jako eksperci występowali: dyrektor rosyjskiej galerii narodowej im. Tretiakowych w Moskwie, p. Grabar, oraz dyrektor muzeum Ermitaża w Piotrogradzie Trojnicki.

— Co przeznaczono dla Krakowa? — Miedzy przywiezionymi do Warszawy dziełami sztuki znajduje się 19 t. zw. szpalerów czyli

arrasów tj. ikanych obrazów, zdobiących niegdyś komnaty królów polskich na Wawelu. Wspomniane arraszy ogółem w liczbie 156 zostały utkane we Flandryi w latach 1553—1560 z polecenia Zygmunta Augusta a z powodu wspaniałego wykonania były podziwiane i opisywane przez współczesnych np. Orzechowskiego.

Cena zakupna ich wynosiła 100.000 złotych polskich a więc jak na owe czasy olbrzymią sumę. Nie trzeba dodawać że dzisiaj przedstawiają one kolosalną wartość, której właściwie z niczem nie można zestawić.

Szpalery te przytłaczane srebrem i złotem przedstawiają sceny ze Starego Testamentu a pewna serya z nich, uwidaczniająca potop nosi nazwę: „Potop”.

W 18-tym wieku z powodu ciężkiego finansowego położenia Polski, zostały one zastawione w Gdańsku a po wykupieniu zatrzymane je w Warszawie. Tu zostały zdeponowane w kościele OO. Karmelitów a używano ich na procesjach w czasie wielkich uroczystości.

Z powodu upadku zamku krakowskiego, cenne tkaniny na Wawel już nie powróciły.

W roku 1795 Moskale wywieźli arraszy do Rosyi, używając ich do ozdob pałaców carskich, przedewszystkiem w Gaićzynie. Tam jednak obchodzono się z nimi wprost po barbarzyńsku, a powyciżane dziury w szpalerach świadczą o zrozumieniu carskiej rodziny dla dzieł sztuki.

Dr. Czolowski, przebywając jako zakładnik w Rosyi w roku 1917, zdołał wówczas odszukać i opisać 87 sztuk wywiezionych arrasów, w późniejszych jednak latach zmieniły one miejsca przechowywania; tak że narazie zdołano odzyskać 15 w Gaićzynie a 4 w Kremlu. Znalezione szpalery w liczbie 19, położono w Warszawie pod opiekę ministerstwa oświaty, skąd niewątpliwie w nie długim czasie wrócą na Wawel.

Jak nas dyrektor Kopera informuje, w drodze do Warszawy znajdują się już obecnie dalszych 18 wagonów z zabytkami polskimi, w tem sto kilkadziesiąt głów, złotych i srebrnych stropy konnat królewskich na Wawelu, a przechowywanych w Rosyi w muzeum w Petersburgu. Dalej wracają do nas sztandary, trony, insygnia koronne,

z czasów Stanisława Augusta, obrazy Bacclarel. li'ego i wspaniałe utkane antypodyum chełmskie, przedstawiające Jana Kazimierza, dziękującego Matce Boskiej za zwycięstwo pod Beresieczkiem.

Jak już zaznaczyliśmy, uzyskane dzieła sztuki są dopiero częścią polskiej własności w Rosji. Trudniejszą sprawą będzie wydobycie olbrzymich bibliotek polskich, jak np. biblioteki Żaluskich z Petersburga. Dlatego też najprawdopodobniej

wyjedzie jeszcze raz do Rosji komisja zabytkowa, aby dopilnować oddania nam wszystkich polskich dzieł sztuki.

Leon W. Tomaszewicz.
— 000 —

Moskwa (PAT) Dzisiaj wysłano do Polski 24 rzeźbionych głów z sali poselskiej zamku Wawelskiego, przewiezionych do Rosji w roku 1865 po powstaniu. Rzeźby te są zabytkiem 16-go wieku.

„Goniec“ warszawski -- nie „Goniec Krakowski“

Kraków, 29 grudnia.

W związku z artykułem p. Adama Grzymały-Siedleckiego, w którym między innymi wspomina on ujemnie o piśmie „Goniec“, wychodzącym ongiś w Warszawie, otrzymujemy telefonem z Warszawy następujące oświadczenie p. Siedleckiego, które równocześnie ukaże się w „Rzeczypospolitej“:

„W numerze 353 „Rzeczypospolitej“ w artykule p. t. „Matematyczny postulat sprawiedliwości“, wymieniłem tytuł pisma „Goniec“. Dono-

szą mi z Krakowa, że publiczność krakowska może słowa moje donoszące o prusofilizmie danego pisma przypisać dziennikowi „Goniec Krakowski“. Beselerowska epoka, o której mówi mój artykuł jak i podkreślone wspomniane tło warszawskie powinny usunąć przypuszczenia jakoby miał na myśli dziennik krakowski, który ponadto w epoce wejścia Prusaków do Warszawy nie istniał.

Łączę wyrazy szacunku.

Adam Grzymała-Siedlecki.

Wielkie nadużycia w straży skarbowej

Aresztowanie 5 komisarzy i nadkomisarzy w Stryju.

(Tel. wł. „Gońca Krakowskiego“).

Lwów, 28 grudnia.

W Stryju aresztowano 5 komisarzy i nadkomisarzy straży skarbowej za oszukańcze manipulacje. Mianowicie sprzedawali oni prywatnie skonfiskowany tytoń, przez co skarb państwa

narażony został na straty, a opinia straży skarbowej nadszarpana.

Rozprawa przeciwko tym niesumienным urzędnikom odbędzie się w styczniu.

Znowu krwawy napad bandycki.

Bandyta rani 4 osoby — strzela do dzieci.

(Telegram własny „Gońca Krakowskiego“)

Lwów, 28 grudnia.

W Dobromiłu zdarzył się onegdaj wypadek niesłychanie zuchwałego napadu bandyckiego, którego ofiarami padły 4 osoby. Do mieszkania Jana Szklarskiego wszedł bandyta rzekomo Józef Tokarski, który zażądał od gospodarza pieniędzy, grożąc w razie odmowy śmiercią. Steryżowany wymierzoną przeciw niemu lufą rewolwera Szklarski wyjął portfel z 2000 marek i oddał bandycie. Tem jednak niezadowolony z łupu strzelił do Szklarskiego, który padł na ziemię brocząc krwią ciężko ranny. Następnie bandyta zwrócił się do pani Szklarskiej z żądaniem pieniędzy. Biedna kobieta kazała synowi

przynieść schowane za obrazem 4000 marek, ale rabuś jeszcze nie syt zdobyczy żądał większych, a gdy Szklarska oświadczyła, że więcej pieniędzy w domu niema, ranił wystrzałem z rewolwera ją i syna.

Słyszac jęki rodziców i brata przybiegły do pokoju młodsze dzieci Szklarskich 15-letnia Anna, 14-letnia Marya i 3-letni Mikołaj. Bandyta nie oszczędził dzieci. Strzelił również i do nich, ranił jednak tylko Annę, ponieważ dwoje młodszych padło na ziemię i w ten sposób uniknęli śmierci lub ciężkiego zranienia.

Bandyta zrabowawszy całe mieszkanie — zbiegł.

Zabójstwo i samobójstwo na tle miłosnem.

W Łodzi wywarł głębokie wrażenie w szerokich kołach następujący wypadek tragiczny. Małżonkowie Dolaszyńscy żyli ze sobą od 8 lat; z małżeństwa tego urodziło się dwoje dzieci. Pożycie Dolaszyńskich było bardzo dobre.

W wigilię Bożego Narodzenia, gdy Dolaszyński, zajęty w fabryce Gahmanna, jako ślusarz, nie powrócił jeszcze do domu, — przyszedł wuj Maryanny Dolaszyńskiej, 51-letni Józef Mikołajczyk. Wysłał on starszą córeczkę Dolaszyńskich po papierosy.

Gdy dziewczynka wróciła z papierosami zastała drzwi zamknięte na klucz. Zaalarmowała

natychmiast sąsiadów, przy pomocy których drzwi wyważono i oczom obecnych przedstawił się straszny widok. Maryanna D. leżała bez życia w kałuży krwi, z ranami w szyi, piersiach i brzuchu. Mikołajczyk zaś miał przebite gardło.

Przypuszczają, że Mikołajczyk, który od dłuższego czasu prześladował siostrzenicę swymi afektami, począł jej robić propozycje erotyczne w stanie silnego podniecenia alkoholowego. Gdy zaś Dolaszyńska ze wstrętem odrzuciła jego załoty, przebił ją i siebie nożem.

Straszna katastrofa w tajnej gorzelnii

Urzędnik kolejowy gorzelnikiem. — Eksplozja aparatu i straszne jej skutki. — Wykrycie szeregu pokątnych gorzelnii.

(t) Przed dwoma tygodniami zdarzył się w Nowym Sączu wypadek, który przybrał przez skutki swoje formy

TRAGICZNEJ KATASTROFY.

Wypadek ten rzuca bardzo jaskrawe światło na stosunki, panujące na prowincyi, o których władze, a specjalnie władze krakowskie, nie mają pojęcia.

Jeszcze we wrześniu b. r. zauważono, że w pewnych domach w N. Sączu zajmują się pomysłowili jacyś spekulanci

FABRYKACYA SPIRYTUSU

oraz najrozmaitszych wódek, które potem nierzadko wysyłają do innych miast pod etykietami pierwszorzędnym firm.

Aliści niedługo już mieli się spekulanci „w pocie czoła“ dorabiać fortuny.

Oto pewnego wieczoru mieszkańców t. zw. kolonii kolejowej zelektryzowała

SENSACYJNA WIADOMOŚĆ,

którą w kilka chwil potem obiegła i całe mia-

sto, że w jednym z domów, w mieszkaniu urzędnika kolejowego p. Zaczka

EKSPLODOWAŁA „JAKAŚ“ MASZYNA.

Więść ta dotarła również i do policji, która niebawem przybyła na miejsce wypadku.

Sprawa przedstawia się następująco:

Pan Zaczek, będąc urzędnikiem kolejowym, wpadł na pomysł dorabiania się grosza mniej uczciwą drogą, ale za to więcej zysku przynoszącą pracą. W tym też celu przy pomocy kilku swoich powierników polecił dwóm ślusarzom warsztatów kolejowych w N. Sączu

SKONSTRUOWAĆ ODPOWIEDNIE APARATY

wedle załączonych szkiców. Rzecz jasna, że aparaty te zostały wykonane z materiału kolejowego. Po wykonaniu maszyny, umieszczono ją w domu p. Zaczka i

ROZPOCZĘTO FABRYKACYĘ.

Maszyna funkcjonowała blisko dwa miesiące bez zarzutu, produkując dziennie do 96 litrów spirytusu o wysokim procencie alkoholu.

STRASZNA EKSPLOZYJA.

Krytycznego wieczora maszyna coś szwankowała, to też Zaczek zamierzał się zabrać do zbadania aparatu i w tym celu podszedł do niego.

W tym momencie stała się rzecz wręcz nieoczekiwana, a straszna. Z aparatu wydobył się podrzany syk, a w chwilę potem ciszę nocną

ROZDARŁ STRASZNY HUK,

który wstrząsnął posadami kamienicy. Z brzękiem wypadły z ram okiennych szyby, rozbijając się na drzazgi. Równocześnie aparat rozleciał się na drobne kawałki, które rozpadły się na wszystkie strony,

RANIĄC BARDZO CIĘŻKO OBECNYCH.

Znajdujący się w aparacie w stanie wrzenia spirytus obryzgał bliżej stojących, powodując śmiertelne poparzenia.

SKUTKI EKSPLOZYJI.

Stojących bliżej aparatu ugodziły odłamki maszyny, zadając im bardzo ciężkie rany.

Zaczek raniony, skreconym od gorąca kawałkiem żelazna,

RUNAŁ BEZ ZMYŚLÓW NA ZIEMIĘ,

brocząc sianie krwią. Wydobywający się z eksplozji war spirytusowy obryzgał mu głowę i pierś.

Opodał Zaczka w strasznych mękach na ziemi

WILA SIĘ JEGO ŻONA,

którą również ugodziło kilka odłamków żelaznych. Opodał stojące 3 osoby, w tem i córka Zaczka, odniosły bardzo ciężkie rany na całym ciele. Pokój, w którym zdarzyła się eksplozja, przedstawiał jakby pobojowisko. Na podłodze

WALAŁY SIĘ TRZY CIAŁA

w straszliwy sposób zmasakrowane. Dookoła nich utworzyły się wielkie kałuże krwi. Pokój zaś został zupełnie zdemolowany. Z wnętrza jego wydobywały się tylko ciche jęki ofiar katastrofy.

W kilka chwil po katastrofie przybył na miejsce wypadku lekarz, który natychmiast zarządził przewiezienie poranionych do szpitala. Wkrótce zjawiała się i policja.

Na zarządzenie lekarza szpitalnego Zaczka przewieziono do kliniki w Krakowie. W drodze jednakże, skutkiem trzęsienia się wagonu

WYPLYNĘŁO ZACZKOWI OKO.

Żona Zaczka i córka leżą w szpitalu, a stan ich zdrowia jest bardzo groźny.

Przeprowadzone natychmiast śledztwo wykazało, że

ZACZEK WYRABIAŁ TYGODNIOWO KILKASET LITRÓW SPIRYTUSU,

który potem pozbywał okolicznym handlarzom — na czem dorobił się on podobno bardzo znacznego już mająteczku.

W dalszym ciągu śledztwa okazało się, że tajna gorzelnia Zaczka nie była jedyną w kolonii kolejowej. Stwierdzono, że w kilkunastu jeszcze domkach znajdują się podobne aparaty, które skonfiskowano.

W związku z tą sprawą wykryto także i w innych dzielnicach miasta tajne gorzelnie. Władze skarbowe nałożyły na winnych odpowiednie kary.

Zaczekowi wytoczyły władze kolejowe dochodzenia, które dały podobno bardzo pozytywne rezultaty, w następstwie których ma być kilka z taniejszych funkcjonariuszy usuniętych ze służby. Dalsze dochodzenia w tej sprawie prowadzi prokuratura.

Tajemnicze zniknięcie 60-letniej kobiety.

Główny świadek umiera nagle w czasie doprowadzenia na policję. — Samobójstwo czy przypadek?

Paryska policja od dłuższego czasu poszukuje niejakej panny Delbreuve, osoby 61-letniej, starej panny, która żyła z renty. P. Delbreuve w połowie września zniknęła z Paryża bez śladu i dotychczas nie dała żadnego znaku życia. Ostatnio w śledztwie prowadzonym w tej sprawie zaszedł sensacyjny zwrot.

Inżynier-chemik p. Marceli Comte, u którego była zdeponowana część kapitałów p. Delbreuve, został wezwany na policję w celu przesłuchania. Miał on udzielić pewnych wyjaśnień, które mogły ewentualnie mieć wielkie znaczenie dla dalszego śledztwa.

P. Comte w drodze na policję padł nagle bez życia. Śmierć ta wzbudziła ogromne zainteresowanie. Policja na razie stoi wobec zagadki: wypadek czy samobójstwo?

Sekcja zwłok wykaze, co było powodem tej nagłej śmierci.

Paryż. (Tel. wł.) Autopsya zwłok inżyniera Marceliego Comte wykazała, że popełnił on samobójstwo przez zażycie cyankali. Fakt ten oznacza nowe światło na sprawę zaginięcia panny Delbreuve, wskazując, że najprawdopodobniej została ona zamordowana.

W dniu 31-go grudnia 1921 r. w wytwornych salach Grand-Hotelu w Krakowie odbędzie się od g. 9 wieczór

Sylwestrowe Zebranie Towarzyskie

z udziałem wybitnych sił artystyczno-literackich oraz 2-ch zespołów orkiestry
8 p. u. im. ks. J. Poniatowskiego

Osoby, które jeszcze zaproszeń nie otrzymały, raczą się po nie zgłosić do Komitetu, złożonego z grona dziennikarzy i artystów, a urzędującego w Grand-Hotelu, pokój Nr. 4, l. p., w dnach 29 i 30 b. m. od godz. 12-2 w południe i od godziny 7-9 wieczór, zaś w dniu „Zebrania Towarzyskiego” od godziny 11 rano do wieczora. — Ilość zaproszeń ściśle ograniczona. — Telefon Nr. 35.

Część dochodu przeznaczona na Komitet Pomocy Akademickiej, na Pogotowie ratunkowe i na ubogich miasta Krakowa.

**WEDLE POLECEŃ LEKARSKICH
NAJIDEALNIEJSZYM ŚRODKIEM PRZECIW**

Do nabycia tylko w oryginalnych słojkach we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

atakem podagrycznym, ischias, reumatyzmowi mięśni, stawów, nerwobolom, bóiom krzyżow, migranie, kiociu w bokach, porażeniom — jest

„SAPOMENTHOL” MATULI

Fabryka: EUG. MATULA Sp. z ogr. odp.
W KRAKOWIE, ULICA HELCLOW L. 17

Stosowany od wielu lat w szpitalach z najlepszym skutkiem.

144 2-2

Szale wełniane i jedwabne.
Rękawiczki ciepłe. — Pończochy damskie i aziecinne. — Skarpetki męskie.
Piedziki wełniane.
Torebki, portfele, papierošnice skórkowe.
Bogaty wybor krawatów męskich.
Szertingi 80 cm. à 450 mk. za 1 metr.
Oxfordy na fartuszkii.
Bluzki etaminowe i jedwabne.
Staniczki damskie
poleca po cenach przystępnych — firma
E. Ostaszewski i E. Mayer
Kraków, Rynek gł. 5. Telefon 2435.

Wigilia włamywacza.

Ze Lwowa donoszą o następującym wypadku:
W samą wigilię w rześcicie oświetlonym mieszkaniu Aleksandra Rostockiego, lwowskiego handlarza owoców, weselo zabawiało się dość liczne towarzystwo. Na choince, ozdobionej lakociami, paliły się świece, a jedna z pań przy fortepianie akompaniowała Józefowi Białowiejskiemu, handlarzowi koni, siedzącemu w towarzystwie swojej narzeczonej, pewnej farmaceutki, który właśnie śpiewał z koleżdy „weszło pięciu apostołów”.
I w tym to momencie szybkim krokiem do pokoju weszło pięciu nie apostołów, lecz funkcjonaryszki policyjnych. Zjawili się oni celem przyaresztowania siedzącego za suto zastawionym stołem Białowiejskiego. Zebrane towarzystwo oniemiało na widok wkraczającej policji, od której dowiedziało się, że pan Białowiejski, jest to niebezpieczny włamywacz Józef Riedel, którego od kilku dni poszukiwała policja.
Riedel nianowicie z trzema współnikami włamał się przed dwoma tygodniami do sklepu złotnika. Zabrawszy stamtąd milionowej wartości wyroby ze złota, sprzeżali je blatnikowi

za 86 tysięcy marek. Gdy jego współnicy dostali się w ręce policji, Riedel, przybrawszy nazwisko Białowiejskiego, przedstawił się pewnej farmaceutce jako handlarz koni i oświadczył się jej; na wigilię właśnie były jego zaręczyny z panną, nie mającą pojęcia, że wpadła w szpony włamywacza.
Riedel jest to bardzo niebezpieczny włamywacz, a także złodziej kolejowy, który brzytwą przecinał ubrania i w ten sposób jadącym wyjmował portfele z portfelkami. Riedla wprost od stołu wigilijnego, zakutego w kajdany, odstawiono do aresztu.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Każd będzie płacił swoje afugi.
Komunikat ekonomiczny rady ministrów odniósł się do wszystkich ministerstw z poleceniem, aby w możliwie najkrótszym czasie w porozumieniu z ministerstwem skarbu uregulowały zobowiązania rządu wobec przedsiębiorstw przemysłowych.
Celem przygotowania potrzebnego w tej sprawie materiału, uprasza Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie przedsiębiorstwa przemysłowe, położone w jej okręgu, aby w możliwie najkrótszym czasie zechciały podać pod adresem Izby wszystkie daty, dotyczące należnych zaległości i zobowiązań ze strony rządu z podaniem sum zaległych wyplat.

Ruch giełdowy.

Lwów (PAT) Giełda lwowska. Ruble carskie setki 300, 500, pięćsetki 100, 200. Ruble dumskie tysiączki 30, 50. Franki francuskie 225, 235. Franki szwajcarskie 550, 600. Funtv szterlingi 12000, 125000. Dolarv amerykańskie 2875, 2975. Dolarv kanadyjskie 2450, 2550. Marki niemieckie 16'25, 17'25. Korony czeskie 33, 40. Korony austriackie stemplowane 0'50, 0'60. Dewizy: Londyn 12'000, 12500, Paryż 225, 235, Zurych 550, 600, Praga 39, 41, Wiedeń 0'50, 0'60, Nowy Jork 2'30, 2'50, Medyolan 150, 140, Budapeszt 450, 550.
Warszawa (PAT) Giełda warszawska. Waluty: Dolarv Stanów Zjednoczonych trans. 2950, 2935.

2967'50. sprzedaż 2955, kupno 2600 Franki francuskie czeki trans. 227. Funtv szterlingi gotówka trans. 12400, 12525. sprzedaż 12525, kupno 12400, czeki trans. 12500, 12700, 2520 Belgia czeki trans. 225 Nowy Jork czeki trans. 2975, 2955, 2960. Marki niemieckie gotówka 16'30 sprzedaż 16'50, kupno 16'25, czeki trans. 16'50, 16'55, 16'60 Gdańsk czeki trans. 16'55, 16'65, 16'60 Korony austriackie czeki trans. 52, 51'75. sprzedaż 51'75, kupno 51, Korony czeskie gotówka trans. 39, sprzedaż 39, kupno 38'25, czeki trans. 29'50.
Wiedeń (PAT) Kursa dewiz. Amsterdam 207450 Zagrzeb 2098, Berln 3189, Bruksela 2230, Budapeszt 918'50, Chrystyiania 87475, Kopenhaga 112975 Londyn 23530, Medyolan 24240, Nowy Jork 5338, Paryż 45430, Praga 8022, Warszawa 185, 187, Zurych 109975, Dolarv 5550, Marka niemiecka 3159'50, Francuskie 44920, Polskie 175'75, 177'75, Czeskie 7957, Węgierskie 229'50.
Praga (PAT) Kursa dewiz. Berlin 33'60, Warszawa 2'10, Marka niemiecka 33'60, Marka polska 1'90, 2'50.
Budapeszt (PAT) W oficjalnym handlu walutowym notowano markę polską 19 do 20.
Zurych (PAT) Berlin 2'90, Holandia 183, Nowy Jork 513, Londyn 21'49, Paryż 41'55, Medyolan 22'30, Bruksela 39'60, Kopenhaga 103, Sztokholm 127'50, Chrystyiania 81, Madryt 76'50, Buenos Aires 170, Praga 7'30, Budapeszt 0'82, Zagrzeb 2, Warszawa 0'19, Wiedeń 0'19, Austriackie stemplowane 0'12.

— 000 —

Giełda krakowska z 28 grudnia

Waluta i dewizy	Waluta markowa			
	gotówka (stan naty)		czeki, przekazy, waluty	
	Kupno	Sprzedż	Kupno	Sprzedż
Dolarv St. Zjed.	2700—	2900—	2700—	2900—
Franki franc.	220—	240—	225—	245—
Franki szwajc.	—	—	—	—
Funtv szterlin.	—	—	—	—
Marki niemiec.	16'50	16'50	16'15	17'25
Korony austr.	—'50	—'55	—'50	—'55
„ czesko-sł.	37—	40—	39'50	41'50

Akcy bankowe.	Waluta markowa		
	otiar.	żądano	Tranzakcyja
Bank Przemysł. I—V em.	600—	700—	—
Bank Hipoteczny	950—	1000—	—
Bank Małopolski	725—	775—	750—
Ziemiański Bank Kredyt.	600—	650—	610—
Powszechny Bank Kredyt.	350—	400—	—
Bank Z. dla Kresów w. Łancut.	800—	700—	—
Akcy tow. handl. i przem.			
P. T. H. I—IV em.	600—	700—	645—650
„Elibor” — L. J. Borkowski	—	—	—
„Impex”	250—	300—	—
„Polski Glob”	1050—	1250—	1200—
C. Hartwig, Poznań	—	—	—
Zegluga Polska	300—	350—	—
Zieleniewski — III em. „ex”	5400—	5700—	5600—
H. Cegielski, Poznań	2000—	2200—	2100—2150
Warsz. Parowozv I—II em.	1200—	1400—	1300—1400
„Lemierz”	—	—	—
„Trzebinia” I—IV em.	2800—	3000—	2900—
„Pocisk”	800—	900—	—
Automotor	900—	1100—	—
Portland-Cem. Szczakowa	—	—	—
Górka	7800—	8200—	—
Siersza	7400—	7800—	7600—
Tepege	5200—	5500—	5400—
Polska Nafta	1600—	1800—	1700—
Elektr. Siersza I—III em.	1300—	1400—	—
Oikos	—	—	—
Pezel	1050—	1185—	—
Ituszcze Trzebinia	5200—	5400—	—
„Krukus” IV em.	2500—	2700—	2600—2650
Porcelana Cmielów	—	—	—
Fabr. cukru w Chodorowie	2900—	3100—	3000—

Telegramy.

Dalsze ograniczenie imigracji do Ameryki

Warszawa (PAT) Pisma podają: Konsulat amerykański w Warszawie otrzymał z Waszyngtonu instrukcyę, aby nie udzielano, jak dotychczas, wizy tym emigrantom, którzy otrzymali od swoich krewnych w Ameryce wezwania do przyjazdu. Wezwanie to nadal będzie skuteczne o tyle, o ile je przesłał taki obywatel Stanów, który już mieszka w nich co najmniej 5 lat i naturalizował się, albo rozpoczął o to starania przed dwoma laty.

Kowno pod rządami litewskich czerezwyczałek

Kłajpeda (AW) Według wiadomości nadeszłych z Kowna spoczywa obecnie władza na Litwie całkowicie w rękach Szaulików tajnej organizacji strzeleckiej, zbliżonej pod względem organizacji do czerezwyczałek bolszewickich. Pośród wojsk Litwy Kowieńskiej daje się zauważyć wzrastającą ciągle demoralizacyę.

Kowno bo się kompromitacyi

Kłajpeda (AW) Dymisya Purickisa została definitywnie przyjęta. Jednakowo Purickis nie będzie oddany pod sąd, ponieważ sprawa ta skompromitowałaby prezydenta państwa, prezydenta ministrów oraz wszystkie partye.

— 000 —

Sprawa Jaworzyny odroczone na pół roku

Warszawa. (Tel. M.) Z kół politycznych dowiadujemy się, że konferencja ambasadorów, uwzględniając życzenie Polski i Czechosłowacji, zdecydowała się przedłużyć termin praktycznie

dla bezpośredniego polsko-czeskiego porozumienia w sprawie Jaworzyny, odraczając termin do 6 maja 1922 r.

Wznowienie prac komisji górnośląskich

Katowice (PAT) Rozmowa gospodarcze polsko-niemieckie w sprawie G. Śląska zostały wczoraj wznowione. W dniu wczorajszym obradowała tylko podkomisja kolejowa. Dziś przybywa do Katowic pełnomocnik rządu polskiego, pan minister Olszowski i poseł Korfanty.

Katowice (PAT) Komisja graniczna po przerwie świątecznej, wznowił wczoraj swe prace. Miernicy komisji udali się do pow. Raciborskie-

go, celem wytyczenia granicy koło Nieboczowa.

P. Hodac ustępuje

Warszawa. (Tel. M.) Jak słycać, dotychczasowy doradca Calondera w sprawie G. Śląska, prof. Hodac, zamierza zrezygnować ze swego stanowiska, motywując to stanem zdrowia. Z tego powodu nie weźmie on udziału w wycieczce Calondera na G. Śląsk.

Napad na więzienie w Strzelcach

Uwolnienie mordercy majora Montelegre oraz 23 więźniów politycznych.

Katowice (PAT) Pisma berlińskie podają dziś niesprawdzoną wiadomość, że we czwartek przed świętami grupa młodych ludzi napadła na więzienie w Strzelcach i uwolniła 23 więźniów poli-

tycznych, między innymi mordercę majora Montelegre, nazwiskiem Joschke. Do ostatniej chwili ze strony komisji międzysojuszniczej nie użytkano w tej sprawie jakichkolwiek wyjaśnień.

Pierwsze transporty polskich towarów do Rosji

Warszawa. (Tel. M.) Zgodnie z doniesieniem „Gonca Krakowskiego” rozpoczynają się już normalne stosunki handlowe między Polską a Rosją.

Jak słycać, rząd sowiecki otrzymał pozwolenie od rządu polskiego na uskutecznienie wy-

wozu do Rosji 500—600 wagonów towarów z Polski, przeważnie manufaktury. Jest to pierwsza oficjalna umowa handlowa między Polską a Rosją. Wywóz zakupionych towarów do Rosji rozpoczyna się po świętach.

Prasa endecka źródłem informacji dla bolszewików

Warszawa. (Tel. M.) Korespondent ryski Polskiej Agencji Telegraficznej komunikują, że Rakowski w rozmowie z przedstawicielem „Nowy Put” oskarżył rząd polski o przetrzymanie na Ukrainę band powstańczych, uzbrojonych na terenie polskim. Rakowski dodał, że twier-

dzenie swoje opiera na artykułach „Gazety Porannej” (Dziwroszówka) i „Rzeczpospolitej”.

Tę depezę PAT-a prezydium Rady ministrów wstrzymało. Natomiast przesłało ją w odpisie obu redakcyom.

Petruszewicz szuka kompromisów

Lwów. (AW) „Ukraina” wiedeńska donosi, że Petruszewicz usiłuje obecnie doprowadzić do skutku porozumienie pomiędzy Petiurą, Wyszywanym a Skoropadskim. Petruszewicz pragnie w ten sposób zjednoczyć całą Ukrainę antyso-

wiecką do wspólnej akcji. Prawdopodobnie akcja ta Petruszewicza zawiedzie tak, jak wszystkie dotychczasowe akcje Petruszewicza zakończy się zupełnym fiaskiem.

Powstanie egipskie wzmaga się

Berlin. (AW) „Deutsche Allg. Ztg.” telegrafuje z Londynu, że ruch powstańczy w Egipcie wzmaga się. Gabinet egipski podał się do dymisji, co uważają za protest przeciw postępowaniu rządu angielskiego. Wszelki ruch na ulicach miasta ustał. Damy zamieszkałe niegdyś przez Anglików zostały podpalone.

Aresztowano około 400 osób. Angielskie woj-

ska obsadziły wszystkie ważniejsze miejscowości. Łodzie angielskich okrętów bojowych kontrolują przestrzeń wzdłuż rzeki Nilu.

Aresztowania w Indyach

Paryż. (AW) W związku z rozruchami w Egipcie przedsięwzięto liczne aresztowania w Indiach.

Votum zaufania dla rządu Brianda

Paryż. (AW) W izbie deputowanych odbyła się wczoraj rozprawa nad sprawą bankructwa banku francusko-chińskiego. Briand przyjął dymisję Berthelota i domagał się następnie przyjęcia przedłożenia o sanacji banku francusko-chińskiego zapomocą pożyczki.

Premier potępił gospodarkę powyższego banku, mimo, że w skład Rady Nadzorczej tegoż wchodzi francuski minister skarbu. Izba odrzuciła wniosek o mianowaniu Komisji śledczej 390 głosami przeciw 213 i udzieliła rządowi votum zaufania. Przyjęto natomiast wniosek, wedle którego nie wolno będzie członkom parlamentu, ministrom i urzędnikom ministeryalnym nadal należeć do składu Rad Nadzorczych banków.

Rządy koalicji zaproszone do Cannes

Paryż. (AW) Briand wezwał rządy Ameryki, Anglii, Japonii, Włoch i Belgii do wysłania swoich reprezentantów na konferencję, która odbędzie się w dniu 6 stycznia w Cannes. Na porządku dziennym konferencji stoją sprawy reparacyjne oraz sprawa zwozienia międzynarodowej konferencji.

Pożyczka dla Niemiec?

Paryż. (AW) „L'Information” donosi, że czynione są przygotowania w celu zaciągnięcia pożyczki dla Niemiec w kwotę 20 miliardów marek. Gwarantować mają tę pożyczkę „National

City Bank” i Bank Morgana za pośrednictwem Retchilda.

Włochy za rewizją traktatu wersalskiego

Rzym (A. W.) „Stampa” donosi ze źródeł kompetentnych, że zapatrywania rządu włoskiego w sprawie reparacyjnej zbliżają się do zapatrywania Anglii. Polityka Włoch i Anglii musi doprowadzić do rewizji traktatu wersalskiego, jakkolwiek Francja jest przeciwną tej rewizji.

Kłeska sowieców na Dalekim Wschodzie

Ryga. (AW) Wojska bolszewickiej Republiki Dalekiego Wschodu poniosły klęskę i opuściły miasto Chabarowsk. Z Moskwy odkomenderowano znaczne posiłki. Bolszewicy obawiają się wybuchu wielkiego powstania antysowieckiego na Dalekim Wschodzie.

Pokoju armia sowiecka liczy 2½ mil. żołnierzy

Paryż. (AW) „Journal” donosi z Moskwy, że rząd sowiecki wydał rozporządzenie, wedle którego służba wojskowa w Rosji ma trwać nadal dwa lata, począwszy od 18-go roku życia. Armia sowiecka będzie liczyć podczas pokoju 2 i pół miliona żołnierzy. Corocznie będzie 5 milionów młodzieży ćwiczonych w rozmaitych zakładach wojskowych.

Odważny Lenin

Warszawa. (Tel. M.) Lenin w mowie swej na kongresie sowieców, omawiając położenie zewnętrzne Rosji, powiedział: Rosja jest zubożała i osłabiona. Lecz nie dopuści do wyzyskania tego położenia przez nieprzyjaciół. Winny o ten pamiętać Polska, Finlandya i Rumunia.

Likwidacja ukraińskiego ruchu powstańczego

Warszawa. (Tel. M.) Prasa ukraińska donosi, że rząd sowiecki zlikwidował ostatecznie „Związek wyzwolenia Ukrainy” na Podolu, mający na celu wywoływanie powstań antybolszewickich. Z aresztowanych 70 osób 60 rozstrzelano.

Układ gospodarczy wosko-rosyjski

Rzym. (AW) Wczoraj został podpisanym układ gospodarczy między Włochami a Rosją. Układ ten zawiera 10 artykułów. Między innymi artykułami zrzekają się oba państwa wzajemnych nieprzyjaznych zarządzeń. Rosja zrzeka się swych pretensyj do gmachu dawnego poselstwa rosyjskiego w Rzymie, Włochy uznają ważność paszportów wydanych przez rosyjskie władze sowieckie.

O budowę magazynów w Galaczu

Warszawa. (Tel. M.) Ministerstwo przemysłu i handlu zwróciło się do organizacji kupieckich z prośbą o opinię w sprawie nabycia w porcie w Galaczu terenu pod budowę magazynów tranzytowych. Rząd polski nie może tych terenów nabyć ze względów oszczędnościowych, uważa więc prywatną inicjatywę za pożądaną.

Arcyks. Habsburg zabity w Egipcie

Warszawa. (Tel. M.) Według wiadomości z Londynu, w czasie krawawych starć, do jakich przyszło w Kairze i Aleksandryi pomiędzy nacjonalistami a policją i wojskiem angielskim, podobno wśród zabitych miało znaleźć ciało arcyksięcia Habsburga, który przebywał w Egipcie pod nazwiskiem prof. Ortha.

Restauracja Mieszczańska

Karola Niedziałka

Kraków, ulica Floryańska 19,
Telefon Nr. 2326

polece

wina węgierskie

butelka po 1200 Mk.

wielki wybór najprzedniejszych wódek i likierów po cenach fabrycznych.

Piwo 12%

i porter beczkowy i butelkowy.

DROBNE OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY

Młody technik budowlany, do- bry rysownik, biegły w ob- liczeniach, potrzebny zaraz. Zgłoszenia do Adm.istracyi Gońca Krak. pod „Rysownik”.

SŁUŻĄCA ucześciwa z dobrmi świadectwami zaraz po- trzeba. Zgłoszenia do adm. pod „uczciwość”. 6320

MŁODY I INTELIGENTNY chło- pak potrzebny do posług biurowych. W razie zadowal- niającej pracy, zapewne na stałe przy dobrych warunkach. Zgłoszenia do adm. pod „Zdolny chłopak”. 6321

POSAD SZU- AJA

ZOŁNA I INTELIGENTNA tro- ebianka podejmie się pro- wadzenia od 1 do 3 dzieci za mieszkanie w godzinach przedpołudniowych. Zgłosze- nia do adm. pod katolickka. 6334

SŁUCHACZ POLITECHNIKI po- szukuje odpowiedniej po- sady. Zgłoszenia do adm. pod „Absolwent”. 6331

HANDLOWIEC z 3-letnią prak- tyką władający językiem polskim i niemieckim w sło- wie i piśmie pragnie zmianę po- sadę. Wiadomość poa- Ele- ktrotechniczny do adminis- tracyi Gońca krakowsk. 6322

RUTYNOWANY POMOCNIK z działu korzenno-śniadan- kowego, poszukuje posady w pod- bnym handlu lub też obejmuje kierownictwo kółka rolniczego. Zgłoszenia pod „Rutynowany”. 6323

SPRZEDAŻ

FUTRO DAMSKIE czarne zre- bca tanio do sprzedania. Rynek 16, III. piętro. 5883

MATRYMONIALNE

MŁODE DRAPIEZNE SIWU- MRZĄTKO 20-letnie w ce- le młodej, żywej pełnej tempe- peramentu ludzkiej panterki chętnie zadraśnie serce męż- czyzny (do lat 30 a nie wyżej) który dla niej znajdzie iskrę braterskiej miłości. Miłość ta zmienić się może z czasem w uczucie męża do żony. Zgło- szenia pod „Panterka”. 6353

OSOBA MŁODA subtelna jak mówią bardzo sympatyczna przybyła niedawno z Wiednia szafelniczka o oczach szarych szarych, pozna w celu wy- łączenia towarzyskim mężczyz- nę w wieku odpowiednim, któryby zdołał ją pojąć i ro- zumieć. Zgłoszenia ew. z foto- grafia pod „Miej serc i pa- trzaj w serce”. 6354

PRZYSTOJNY lat 30 kawaler, z powodu braku znajomości ci pań, pragnie poznać na tej drodze młodą, miłą i gospo- darną pannę w celu matry- monialnym. Panią do lat 28 intel., zebrała swe oferty tylko z fotografią nadsyłać pod „Marjasz” do adm. Gońca krakowskiego. 6353

SZCZĘŚLIWE. Który intel. za- możny pan, lat 26—38 pragnie być szlachetnym przyja- cielem symp., zgrabnej, intel., uczciwej, młodej i wesołej lecz samotnej ciemno blondynki, a później mężem. Oferty pod „Istota matrymonialna” do adm. Gońca krakowsk. 6357

Młoda, przystojna, inteligent- na szafelniczka, dobrego ser- ca, łagodnego charakteru ma- jąca mieszkanie skromnie u- meblowane (pokój i kuchnia), nie mająca czasu na zawar- cie znajomości pragnie tą dro- gą poznać mężczyznę na sta- nowisku, urzędnicy, kierow- nicy szkół i t. p. mają pier- wzeństwo. Zgłoszenia pisem- ne z fotografią, za której zwrot ręczę, do Adm.istracyi „Gońca Krakowskiego” pod „M. moza”. 6162

W DOWA w średnim wieku z synem, posiada ona kom- pletną wyprawę ślubną i po- mieszkanie — pozna w celu matrymonialnym mężczyznę od lat 30—40. Zgłoszenia pod S. N. 4321 do adm. Gońca krakowskiego. 6350

ROŻNE

ZAMIENIĘ MIESZKANIE, skła- dające się z pokoju i ku- chni w dzielnicy VIII., na ta- kie same w innej dzielnicy. Zgłoszenia: Marya Hajdugó- wna, Kraków, Krakowska 55

Pokoju umeblowanego, nieko- niecznie zupełnie, osobne- go na miesiąc luty poszuki- Kandydat adwokacki, w celu ukończenia studiów do egz- aminu Łaskawe zgłoszenia pod szyldem „za wszelką cenę” do Admistracyi „Gońca Kra- kowskiego”. 6389

MILIONER MEDYK poszukuje umeblowanego pokoju. Zgłoszenia listowne pod „Uni- wersytet” do adm. Gońca kra- kowskiego. 6352

2 POKOJ nieumeblowanych, w centrum miasta poszu- kuje. Pośrednictwo pożądane. Oferty pod „Rychło” do adm. Gońca krak. 6339

Mięso świeże końskie, zdrowe kilo 60 Marek mogą do- starczyć tygodniowo jeden wagon, za złożeniem małej kaucji. Spieszne zgłoszenia przyjmuje Antoni Wiśniewski, Inowrocław ul. Poznańska 62 (Poznańskie). 6182

Pokoju z użyciem kuchni po- szukuję m. ode małżeństwo za dobrem wynagrodzeniem, czynsz obojętny. Zgłoszenia pisemne do Admistracyi „Gońca Krakowskiego” pod „Małżeństwo”. 6513

Zgubioną kartę zwolnienia na nazwisko Ciasa Władysław, Szczygłów Nr. 31, po- wiat Wieliczka unieważniam. 6216

OGŁOSZENIE.

URZĄD EMIGRACYJNY

w Warszawie, Królewska 23,

zawiadamia, że

zakupywać będą wagonowo męgą pszoną, fasolą, groch, kawę zaozoną, cykorę, miasto skonden- sowa, marmoladę, herbacę, słoninę, mydło, owies, siano, cebulę, ocet, drzewo, papę, smółkę i wapno.

Ceny winny być kalkulowane za kilogram, loco wagon stacya załadowania na terenie Rzeczypospo- litej, względnie loco skład Warszawa, wyłącznie w marżach polskich.

Każdy produkt należy oferować oddzielnie w za- kłonej kopercie z napisem „Oferta na.....”

Na ofercie winna być naklejona marka stemplowa za Mk. 10. — Oferty, nieakceptowane powrócą bez odpowiedzi. — Komisya rozpatruje oferty 1 10 i 20 każdego miesiąca. 6208

ZAMOWIENIA

NA REKLAMY

ŚWIETLNE DO KIN

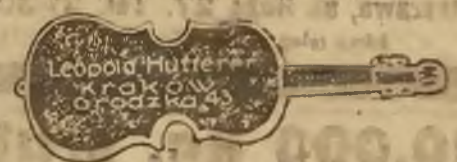
Wszystkie oferty do wszystkich pism przyjmujemy

BIURO ZŁOŻENI REKLAM

H. FALLEK

KRAKÓW · BONEROWSKA 11.

Kina prowincjonalne proszone są o podnie- sienie warunków za wyświetlanie reklam.

6172

największy wybór wszelkich instrumentów muzy- cznych i przyborów. Stare i złamane płyty gramofo- nowe lub patofonowe wymienia na korzystnych warunkach.

PLOMBY STALOWE

do paczek pocztowych i jako marki ochronne poleca 5918

Fabryka „MULTUM”

Kraków, ulica Sołtyka L. 19.

GRZEBIENIE AGRAFKI

SZPILKI DO WŁOSÓW

W WIELKIM WYBORZE PO CENACH FABRYCZNYCH POLECA

SPÓŁKA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA

WARSZAWA, NALEWKI 9. „ZETMES” WARSZAWA, NALEWKI 9.

WYKWINTNE NOWOŚCI SEZONOWE

KOKS DO OGRZEWANIA i SMOŁA WĘGLOWA

DO SMAROWANIA DACHÓW

ZNACZNIE POTANIAŁY

6115

KRAKÓWSKA GAZOWNIA MIEJSKA

MASKI WARSZAWA

NISKA 16 M. 3. 6153

ZE SKŁADÓW DOSTARCZAMY

Motory benzynowe 4, 6, 8, 12, 20 HP.

Motory ssanogazowe 12, 18, 25, 30 HP.

Maszyny do obróbki drzewa Maszy do obróbki metali

3 gąry Lokomobile parowa 15, 25, 35, 45, 65, 120 HP.

4 maszyny do obróbki metali

50 wialn do zboża

2 prasy do si my i siana

3 pary walów młynskich

6 par kamieni młynskich

Winda motorowa

Parkietniarka

Urządzenie cegielni

6 cyrkulari

3 prasy do metali

4 kotły różnej wielkości

Maszyny parowe 6, 25, 35 i 100 HP.

4 cylindry mączne

25 gniolowników

60 siewczark dwurzędowych

4 dynamomaszyny

5 motorów elektrycznych i t. p. i t. p.

PIŁO

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

we Lwowie, Lwowska 48

Telefon 4-7-5. 6179

OLEJ LINIANY po 500 Mk. za kilo

OLEJ RZEPAKOWY po 525 Mk. za kilo

loco stacya załadowania (Poznańskie) sprzedaje w większych ilościach 6081

Dom Handlowy, Poznań, Wodna 13.

Do sprzedania:

1. Bagier (fabryki Weserhutte) z parową maszyną 25 koni i odpowiednim kotłem do dołowania gliny wzglę- dnie ziemi, dwuramienny o wydajności do 503 na- godzinę.
2. Lina około 500 metr. długo, napęd wedziła do kole- jki linowej okręż ej.
3. Stacja napędowa i końcowa do wciągu linowego.
4. Mundszuk, uci acz i ramki do fabrykacji dachówki hofelderkiej.
5. Ceglarka, walcownia i ucinacz do wyrobu cegły.
6. P r n k. Henzega do gorzelni, 5.000 litrowej 5/4 atmo- stier ciśnienia i lane.

Wszystko używane w dobr, m stanie.

Biuro Techniczne Inż. ST. ZOROJEWSKI

Poznań, ul. Romana Szymańskiego 4. Telefon 37-48.

Kierownicy Kółek i gospodarstw najlepiej kupię

Młockarnie, sie- szkarnie, parniki pługi, brony, wialnie, wirówki, hufnare, hacele i inne narzędzia w skła- dzie maszyn rolniczych Inżyniera 5731

St. Nawakowskiego

Sp. z ogr. odp. Warszawa, kredytowa 4.

Lekarze specjaliści zalecają dla pielęgnowania ciska dziecięcego

PUDER i MYDŁO Bébé Szofmana

Puder leczy wszelkie dolegliwości skórne. Mydło zapobiega takowym. 6016

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

Spółka akcyjna — Rok założenia 1870.

Kapitały gwarancyjne i rezerwowe Towarzystwa po koniec 1919 r. Mk 21,198.676 (w tem funtów szterlingów 117.916, dolarów 1,664.980, franków francuskich 282.375 i t. d. po kursie parytetowym).

Domy własne w Warszawie (3), Poznaniu, Toruniu, Gdańsku, Lwowie i Wilnie.

Towarzystwo posiada pierwszorzędne stosunki reasekuracyjne z najpoważniejszymi Towarzystwami zagranicznymi i przyjmuje ubezpieczenia

OD OGNIĄ, KRADZIEŻY I TRANSPORTÓW.

Łącznie z warsz. Towarzystwem ubezpieczeń pracują **Polskie Towarzystwo asekuracyjne i reasekuracyjne „PATRIA”, Spółka akcyjna.**

Działy ubezpieczeń od wypadków, od odpowiedzialności cywilnej oraz od skutków przerw ruchu przedsiębiorstwa z powodu pożaru (Chomage).

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE „VARSOVIA” Sp. Akc.

Ubezpieczenia na życie, posagi i renty.

Nader doniosłe znaczenie ma rodzaj ubezpieczenia na życie z wypłatą kapitału przed terminem płatności w razie trwałego kalectwa. Agenci dla wszystkich działów ubezpieczeń w każdej miejscowości Małopolski, a nadewszystko w miastach i miasteczkach oraz w środowiskach przemysłowych na nader korzystnych warunkach poszukiwani. — Inspektorowie dla działu ubezpieczeń na życie przyjęci będą na warunkach wedle umowy.

Reprezentacja Towarzystwa w Gdańsku, Łodzi, Poznaniu, Wilnie oraz oddział w Nowym Yorku. 6119

REPREZENTACJE MAŁOPOLSKIE W KRAKOWIE, ULICA SIENNA Nro 2, WE LWOWIE, ULICA ZYBLIKIEWICZA Nro 15.

KOKS, WĘGIEL,

brykiety górnośląskie w ładunkach wagonowych dostarcza

nejszybciej i tanio

Dom Przemysłowo-Handlowy
S. Frankowski i M. Lisowski
Warszawa, ul. Hoża 27. Tel. 21-30.

Adres telegraficzny „Franklis”. 6121

10.000 kg. śrub

pierwszorzędnej fabrykatu, sortowanych, najpotrzebniejszych wymiarów, dostarczy natychmiast po przystępnej cenie „PION”, Lwów, ulica Lwowska 48. Tel. 476. 6028

1 motor ropny angielski 35 KM leżący 1909 r. budowany
1 „ „ Perkun 1: KM „ 1914 r. „
3 „ „ Ursus 7—10 KM „ 1913 r. „
1 motor benzyn. Warchałowski 25 KM st. 1912 r. bndow.
1 „ „ Langen Wolf 20 KM lż. 1913 r. „
2 „ „ Polke 12—16 KM przew. 1913 r. „
1 „ „ Warchałowski 10 KM lż. 1914 r. „
1 „ „ Polke 3—4 KM przew. 1911 r. „
1 „ „ naftowy Kovarik 5—6 KM leżący 1910 r. „
1 „ „ elektrycz. 220 Volt 4 KM n-1900 prąd staty „
2 „ „ 110 „ 9,5 KM n-1800 „ „
3 „ „ 120 „ 3 KM n-1800 „ „
1 „ „ 110 „ 3,5 KM n-1700 „ „
1 „ „ 65 „ 6,5 KM n-1830 „ „
1 gater nowy 750 mm szer. rama, oraz obróbki do drzewa, metali i inne maszyny dostarczy natychmiast ze składu firma

RUDOLF RUBNER
Kraków, Miodowa L. 2, I. p.

KOMIN żelazny 550 mm. średnicy, z płytą fundamentową oraz 2 mniejsze sprzedają tanio PION, Lwów, Lwowska 48, tel. 476. 6210

KROJISZYCIE.

Każda praktyczna Pani może w krótkim czasie wyuczyć się kroju i szycia sukien damskich i dziecięcych

w szkole kroju „Józefina”

Kraków, ulica Długa L. 11.

Kurs zacznie się 3 stycznia 1922 r. 6110

HEBLARKE 3-stronna, parkieciarka, dostarczy okazjnie ze składów „PION” — Lwów, Lwowska 48, tel. 476. 5885

Siano pras., owies

sprzedaje wagonowo oraz DRUT 6209

Dom Handl.-Przem. **Józef Szpigiel**

Warszawa, Wilcza 13, tel. 109-87.

Niniejszem poleca się uwadze 6011

Szanownej P. T. Publiczności

pierwszorzędną pracownię artystycznej fotografii

STUDIO

W KRAKOWIE

PRZY UL. FLORYANSKIEJ 31,

w której przy zastosowaniu nowoczesnych urządzeń technicznych na tem polu, wykonuje się wszelkiego rodzaju zdjęcia, a zwłaszcza, jako ostatni wyraz techniki fotograficznej tak zwane

szkice wolnoreczne.

POLSKI BANK DRZEWNY

SKA Z OGR. ODP.

LWÓW, UL. KOPERNIKA 19

ADRES TELEGR. „PEDEBANK” LWÓW

TELEFON NR. 599

RACHUNKI BIEŻĄCE:

w Pocztovej Kasie Oszczędności w Warszawie Nr. 149 804

w Akcyjnym Banku Związkowym we Lwowie

w Union Banku w Wiedniu filia we Lwowie

kupuje i sprzedaje

na własny lub cudzy rachunek lasy, drzewostany i materiał drzewny wszelkiego rodzaju.

zakłada, popiera i finansuje

zakłady i przedsiębiorstwa z zakresu handlu i przemysłu drzewnego,

pośredniczy w kupnie i sprzedaży

oraz

6195

przyjmuje gotówkę

na rachunek bieżący od takich przedsiębiorstw.